

NEPRIKLAUSOMA LIEITUVA

Nr. 2(874) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. SAUSIO-JAN. 8 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Ar ilgai tvers ta koegzistencija? Popiežius Povilas VI Palestinoje su patriarku Atenogoru

Naujųjų, 1964-ųjų metų pradžią istorija žymės kaip ne paprastai išplitusios ir pagaliau stipriai į klastingus sovietinės apgaulės tinklus Vakarų pagavusios, ypač Ameriką.

KOEGZISTENCIJOS ISIGALĖJIMĄ.

Šiam reikiui ateityje isto rija skirs išstisus tomus.

Koegzistencija, sambūvis, iškelta Chruščiovo pergyveno bandymų laikus. Stipriai pulka Kinijos komunistų, pergyveno krizes ir ypatingu ne tikai pri tarimu, bet ir kaip esminių po litinių veiksmų priimta Jungti nių Amerikos Valstybių. Pagaliau koegzistencijai pritaria jau ir Kinijos komunistai. Ne be Mao Tse-Tungo sutikimo, Ču En-Lai Afrikos tautoms kalba, kad

KOMUNISTINIS IR KAPITALISTINIS PASAULIS GALI SUGYVENTI...

Nebūtina, jie turi kariauti... nors patys kinų komunistai kariauja ir nežada karų baigti.

Kad sovietijai koegzistencija reikalinga, tai aišku.

Chruščiov gruočio 31 d. „Pravdoje“ atvirai sako: „... sovietų žmonėms reikalinga taika...“ Kur gi nebus reikalinga...

Sovietija „besivydama“ Ameriką prigyveno ūkinę krizę. Visiems žinoma, kad alkanos žmonės sunku valdyti. To dėl būtina įsikišti išeičių. Tai gi

NAUJŲJŲ METŲ ANGOJE CHRUŠČIOVAS PASEKĖ JOHNSONĄ.

Amerikai paskelbus biudžetą, mažinant kariuomenę, ma žinimą, ir sovietai neva tuo pasekė, tikrai ne taip entuzias tingai koegzistenciškai...

Chruščiovas „Pravdoje“, atsakydamas United Press ats toviui Šapiro i Amerikos pakis tus klausimus, papylė visą tiradą sambūvio svačiojimų. Tikrai, kaip visada daro bolševikai, viską suktai, VISKĄ TAIKANT NE BENDRAM ŽMONIJS REIKALUI, O TIK TAI SOVIETI JOS UŽMAČIOMS.

Tegul, girdi, Amerika daro taip, kaip mes norime. Na, Amerika ir daro ir be Chruščiovo pageidavimų.

CHRUŠČIOVAS NEPASAKĖ NIEKO DAUGIAU, NEGU PASAKĖ JOHNSONAS.

Atrodytų, kad Sov. Rusija darosi Amerikos satelitu. United Press jo pareiškime, jis tik tai kartoją Amerikos prezidento mintis. Bet nebūtų jis bol

ševikas, kad viską neapsuktų savo naudai ir neapipintų, kaip voras tinklu savo auką, visokioms suktybėm, kad iš jo skelbiamos koegzistencijos lie ka tiktai apgavystė, tuščia vie ta.

Nuostabu net: pasikeitė ir terminologija. Anksčiau buvo „sovietų“ ir „vakarų“ blokai, o dabar jau „rytai“ ir „vakarai“... Tat visiškai atsiurkta ir nuo realybės, bet... Maskva ir lieka Maskva... Kai koeg zistuojant atvirai pulti Ameriką nepatogu, tai tą paslauga Maskvai atieka

PENKTOJI KOLONA,

kuri visada paruošta pareigoms. Ir štai pav., kai JAV 7-sis laivynas sumanė atplaukti į Indijos vandenyną, tai „Pravda“ tuojau, neva Indijos kompartijos vardu pakėlė lermą: „gresia rimtas nepriklausomybei pavojus“... Tokia sovietinė koegzistencija.

Diefenbakeriui mes turime būti dėkingi, kad atsišepdamas i Chruščiovo koegzistencinius svačiojimus jis atvirai pasakė:

JEIGU CHRUŠČIOVAS NORI TAIKOS IR TIKROS KOEGZISTENCIJOS, TEGUL TAUTOMS DUODA TEISĘ APSISPRESTI

laisvais balsavimais, — tegul ta teisę duoda Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautoms. Maža to, Diefenbaker dar patarė ir Kanados liberalų vyriausybei šį klausimą kelti Jungtinėse Tautose. Tai garbingas, sąžiningas ir tiesus atsakymas sovietiniam diktatoriui. Padėko kime J. Diefenbakeriui lais kais už taip kilnų pasisakymą.

Vakaruose koegzistencija tikrai bus vykdoma. Ar protin gai? Tai kitas klausimas. Kol sovietija atsisaus, kol Kinija pasigamins atomnę bombą, kol laisvai galės grobti „partizanų“ pagalbą pietryčių Aziją. Galimybių daugybė.

SOVIETIJAI ATSIGAUTI REIKIA LAIKO.

Be to, reikia suvirškinti tai, kas jau pasigrobta. Tai vykdo ma visu bolševikinių žiaurumu ir atkaklumu, diktatoriniu fanatiškumu. O paskui — ateis koegzistenciją priėmusiems laikas...

Žodžiu: taikos nėra ir nebus. Koegzistenciją galima tik tai taip vertinti, kad nėra glo balinio karo, bet sovietija tam ruošiasi ir Vakarus reikalauja komunistams padėti tam karui prieš juos pasiruošti. Tai gal nuostabiausia, kas 1964 metų angėjo dedasi...

POPIEŽIAUS KELIONĖ Į PALESTINĄ

sutapusi su Naujais Metais, kurie ir be to gausūs naujovėmis, yra šių dienų viename iš dėmesio centrų, savo nepaprastumu lenkianti net JAV ir SSSR vadų pasisakymus, kurie, kad ir kaip juos vertintume, yra svarbūs laiko dvasiai ir atečiai.

Popiežiaus kelionė į Palestiną ir Kristaus gimimo, augimo ir kančių kelius, o taip gi susitikimas jo su rytų bažnyčios galva —

SU PATRIARCHU ATENOGORU

Alyvų kalne yra labai reikšminga. Visa tatau yra ir nepaprastai įspūdinga.

Laimingi mes, laisvėje esą Vakarų žmonės, nes viso pasaulio gyvenimo reikšinius galime sekti televizijoje. Ir Popiežiaus kelionė buvo perduota televizijos pagalba. Įdomu buvo stebėti, kaip popiežius vaikščiojo Kristaus keliais, kaip minios žmonių jį supo, kad tvarkdariai negalėjo apsaugoti jo nuo minios spaudimo. Du tūkstančiai vien žurnalistų sekė jo žingsnius, foto

KAS NAUJA KANADOJE

PASAULINEI 1967 METŲ
PARODAI
MONTREALYJE,

kuri sutampa su Kanados federacijos šimto metų sukaktuvėmis, pasirošimai vyksta įsibėgėjančiais tempais. Vyksta skubus parodos vietos paruošimas. Vyksta ir privažiavimų bei priėjimų į parodą darbai. Montrealis dėl to sparčiai keičia savo išvaizdą.

Parodos komitetas, kuriam labai svarbus lėšų klausimas, jau išsiaiškino, kad Federalinė vyriausybė jam duoda 20 mil. dol. Quebeco provincinė vyriausybė 15 mil. dol. ir Montrealio miestas 5 mil. dol. Tat parodos komiteto samatoje jau yra 60 mil. dol. Be to parodos komitetui leista užtraukti 100 mil. dol. paskolos, kuri būtų padengta iš parodos pajamų.

SUSIJUNGS PARTIJOS?

Esą prasidėjusios derybos liberalų su naująja demokratų partija iš šių dviejų partijų su daryti vieną, nes numatoma, kad jeigu jos i rinkimus eis skyrium kiekviena, tai absoliutinės daugumos vėl ne viena jų negaus, todėl norima sudaryti stambesnę vienietę.

Faktinai, naujųjų demokratų partija buvo pagrįsta socialistiniu pagrindu, bet savo darbuose jokio socializmo nepardodė, tat ji lengvai dabar gali įtilpti i liberalų partiją.

PUŠĖ VALANDOS ALYVŲ KALNE

susitikus su Atenogoru jis kalbėjosi apie bažnyčių susivienijimą.

— Praeis dar laiko, kol įvyks susivienijimas, bet jis ateis, — tvirtai tikįs pasakė Popie žius. Si Popiežiaus kelionė ne liks be svarbių psichologinių pasekmių, nekalbant apie istorinę Rytų ir Vakarų bažnyčių galvų susitikimo reikšmę.

Popiežius atvyko i Palestiną per Jordaniją ir grįžo per Jordanijos sostinę Amaną.

Trijų karalių dieną Popie žius grįžo i Romą, kur jam buvo suruoštas iškilmingas susitikimas.

KITOS NAUJIENOS

— Gana kalbų, reikia veiksmų, — parašė JAV prezidentas Johnsons Chruščiovui.

— Milionas ir trys šimtai tūkstančių vakariečių aplankė rytinį Berlyną.

— Fišeris šachmatų turnyre be pralaimėjimų ir be lygių jų nugalėjo visus JAV meistrus.

— Lietuvai vėl „graždan kos“ pavojus, rašo švedų spauda.

— Oželis Adomas Filadelfijoje sulaukė 111 metų amžiaus.

— JAV ruošia greito susisiekimo oro laivyną, kuris pradės veikti 1970 metais. Apie tą laiką JAV paleis i žemės orbitą erdvių stotį, su kuria palaikys ryšį astronautai, keliausią i Mėnulį.

— Rusų mokslininkas Jurij Asiejev, priskirtas i Fordham

BUS PERTVARKYTA
FEDERALINĖ
VYRIAUSYBĖ

Min. pirm. L. Pearson pranešė, kad du ministrai iš jo kabineto pasitraukė: teisingumo min. L. Chevrier ir pastų min. A. Denis. Vasario mėn. įvyks juos išrinkusiosios apylinkėse rinkimai, o jie patys — Chevrier bus Kanados atstovu Paryžiuje ar Londone, nes tos vietos laisvos, o Denis per eisias i senatą.

Ryšium su šiomis permainomis įvyks daugiau Pearsono kabinete permainų. Be ko kita, sklinda žinių, kad sveikatos min. Judy LaMarsh, kuri garsėja kaip populiariausia Kanados moteris, kuriai tačiau nesiseka tvarkyti sveikatos reikalai, gausianti kitą ministeriją, bet abejojama, ar Pearsonas, kuris moterį minis tere aukštai vertina, ar sutiks ją pažeminti i „lengvesnę“ ministeriją.

O GAL ĮVYKS FEDERALINIŲ RINKIMAI?

Naujųjų demokratų lyderis Douglas, besisvaistydamas po Kanados vakarus, pranašauja, kad šiemet įvyks federaliniai rinkimai nes liberalai tiksi laimėti absoliutinę daugumą ir paimti tvirtesnę politikos kursą, kai dabar priversti taikytis prie kitų.

KANADOS TEATRAS VYKS ANGLIJON

Ryšium su 400 metų nuo Shekspeare gimimo, Anglijoje įvyks minėjimų, i kuriuos vyks ir Kanados dramos teatras iš Stratfordo. Jam paremti federalinė vyriausybė paskyrė 25,000 dol.

universitetą, paprašė JAV prieglaudosis.

— Kanados gen. gubernatorius Vanier labai gražiai pasveikino visus Kanados gyven tojus Naujausiais Metais ir visus kvietė i vieningą taiką su gyvenimu.

— Montrealio meras numatęs 1964 m. prie Montrealio prijungti 4—5 apylinkių miestus. 27 tū miestelių merai pasisakė prieš, nes jie liktų be šil tų vietų...

— Prof. Haumont, kurio namuose Montrealy sprogo propano dujos, pagaliau išteisintas.

— De Gaulle pareiškė, kad Prancūzija jau turi savo atomi nę jėgą.

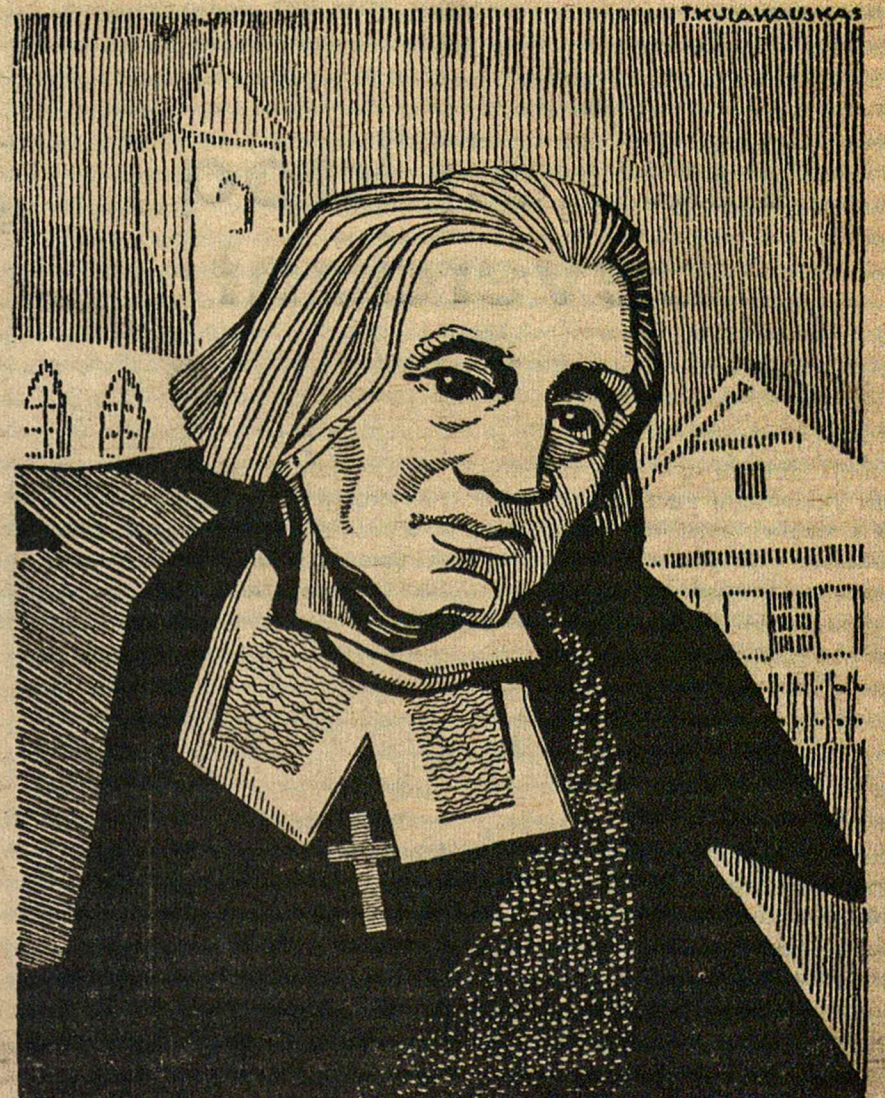
— Konclerio Erhardo derybose su Johnsonu paaiškėjo, kad jis mažiau atsparus spaudimui, negu Adenaueris.

— Ganos diktatorius Nkrumah, kaltina Kongo šamokslu prieš jį.

— Prokomunistai, kaip Lippmann, muilina Vakarams akis, esą sovietija labai pasikeitusi i gerą...

— Kubos diktatūrai sukako 5 metai. Kuba nelaiminga, nes negali išsigelbėti iš diktatorių nagų.

— Makarios privirė Kipre košės, sumanęs keisti konstituciją, kuri buvo sutarta Graikijos, Turkijos ir Anglijos. Bet kovos Kipre apimsta.

Pradėti Didžiojo Lietuvos poet o, Kristijono Donelaičio, metai, tokiais skelbiami Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos. (Žiūrėk 3-me puslapyje atkarpą: Kristijonas Donelaitis).

NEW YORKO NAUJIENOS

18-JI SESIJA BUVO
NUOBODI

Didieji be mažųjų.

(NL bendradarbio
pranešimas).

Gruočio 17 pasibaigė aštuonioliktoji Suvienuytų Tautų plenumo sesija. Šią sesiją galima pavadinti pačia nuobodžiausia ir pačia ramiausia. Prasidėjo ji trijų didžiųjų valstybių — JAV, Anglijos ir So vietų Sąjungos — užkulisinėmis derybomis, kurių pasekmėje buvo pasiektas susitarimas atominių bombų sustabdymu. Suvienuytos tautos tuo būdu buvo pastatytos prieš įvykusį faktą.

Suvienuytos Tautos praieityje stengėsi surasti bendrą kalbą Amerikai ir Sovietų Sąjungai, bet kai jos pačios susitarė, tai Suv. Tautose kilo nerimas. Kol tarp tų didžiųjų buvo aiškus antagonizmas, mažosios tautos galėjo glaustis prie vieno ar kito ir šį bei tą sau išsiderėti už savo balsą vieniems ar kitiems. Dabar mažosios tautos pasijuto likusios be užtarėjų, nes didžiosios tautos jau gali daryti nutarimus ir mažųjų neatsiklaususios.

Sesijos metu buvo atvykę ir kalbėjo prezidentai, ministrai pirmininkai ir užsienio reikalų ministrai iš įvairių kraštų. Jų tarpe buvo ir Jugoslavijos maršalas Tito. Fotografijose jis atrodė aukšto ūgio, storas vyras, savo ordinuota uniforma primenantis Goeringą. O tikrumoje jis yra tik mažas storas žmogelis. Spaudos konferencijos metu paklaustas, kada, jo manymu, Jugoslavijoje bus spaudos laisvė ir už parašytas knygas niekas nesusodys draugų i kalėjimą. — Tito supykęs atsakė: klausimas yra labai nemandagus ir jis nustebęs jį išgirdęs, o ant ra vertus, tai yra Jugoslavijos vidaus reikalas ir svetimi-

NEPAJĖGĖ SUDARYTI
KOLONIZUOJAMŲJŲ
SĄRAŠO

Debatai dėl kolonializmo
Suv. Tautų Saugumo
Taryboje.

Debatai kolonializmo užbaigimui buvo pagrįsti dvidešimt keturių komiteto pranešimu, kuris siūlo paskelbti nepriklausomybę visiems kolonizuotiems kraštams ir žmonėms. Tas pats dvidešimt keturių komitetas pranešė, kad jiems dar nepasisėkė surašyti visus kraštus, kurie dar neturi nepriklausomybės, tačiau jis tai užbaigsiąs kitais metais kitoje sesijoje.

Debatai šiuo reikalu tęsėsi gana ilgai, čia paduodu kai kurias įdomesnes ištraukas kai kurių tautų atstovų pasisakymų.

Sovietai: kolonialinės galybės atsisako vykdyti kolonializmo panaikinimo deklaraciją todėl, kad užtesimas jiems duoda didelį pelną... NATO orgnaizacijos kraštai yra pasiryžę padaryti bet kokią nusi kaltimą, kad tik išlaikytų savo kolonijas...

Kinija: turinti reikalą su europietiško tipo kolonializmu, nereikia pamiršti, kad žmonės Europoje, Azijoje ir Lotynų Amerikoje gali būti pavergti sovietiškojo tipo kolonializmo. Tokio tipo paver gime yra Pabaltijo valstybės: Lietuva, Latvija, Estija.

siems nėra ko i jį kištis... Sesija praktiškai buvo užbaigta JAV prezidento Johnsono kalba, kurioje pabrėžta, kad Kennedy duoti pažadai Suv. Tautoms bus išpildyti, kad visuotina taika yra toli, bet reikia visiems jos siekti. „Mano pažadas“, kalbėjo prezidentas Johnsonas, „yra stiprinti taiką. Mes žinom, ko mes norim“.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!

For liberation of Lithuania!
For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika..\$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Naująjį lapą beverčiant

Ir vėl uždarėme šešiasdešimt trečiųjų metų paskutinį N. L. puslapį. Paaukome, sustiprėjome, pamatėme, kad didžioji dauguma mūsų laikraščio skaitytojų parėmė užsibrėžtą tikslą; prisidėjo savaisiais įnašais, užtikrino tolimesnį darbą. Lentelėje, kuri rodo mūsų vedamojo vjaus skaitlines, kaskart matome balansinį stovį.

Iš turimųjų lėšų jau nupirkta didžioji spausdinimo mašina — raidžių rinkimo mašina — intertipas, klišeis lieti mašina, naujas raidynas, pastatytas priestatas medžiagoms laikyti ir padaryti nemži vidaus patvarkymai bei įrengimai.

Prie dabartinių mūsų techninių sąlygų esame pajėgūs leisti laikraštį padidintą, retkarčiais spalvotą, daugiau iliustruotą, o jei aplinkybės leistų, ir padažintą. Galime eiti ir prie knygų leidimo darbo. Žodžiu, pirmoji užsibrėžto darbo dalis būtų lyg ir atsiektą. Lieka antroji, lygiai svarbi ir būtina. Reikia užsitikrinti nuolatines pajamas, iš kurių būtų galima pradėti mokėti šerininams dividendai ir dengti su amortizacija susijusias išlaidas.

N. L. B-vės tikslas buvo ir tebėra nesustoti darbo įpusėjime, o įrengti komercinę spaustuvę, kuri pajėgtų dengti aukščiau minėtus reikalavimus. Nebedaug ir betrukty.

Deja, šerų vedamasis vjaus dar nėra baigtas. Tenka lūkuruoti ir delsti. Nebedaug

L. Girinis,
N. L. B-vės Pirmininkas.

Buvusiam Lietuvių Kredito Kooperatyvo

„Parama“ Toronte Valdybos nariui

VIKTORUI UŽUPIUI

mirus,

Dr. A. Užupienėi ir giminėms

giliai užuojautą reiškia

„Parama“.

ALBINĄ, ALOYŽĄ, VINČĄ IR JONĄ BRILVICUS,

jų brangiai mamytėi,

A. A. VERONIKAI BRILVICIENEI,

mirus Lietuvoje, širdingai užjaučia

Šeidžių šeima.

Visuomenininkui ir tauriam lietuviui

VIKTORUI UŽUPIUI

mirus, jo žmonai,

DR. ALDONAI UŽUPIENEI,

giliai užuojautą reiškia ir kartu lūdi —

Eugenija, Marcelius Gugiai.

Didžiai Gerbiama Ponia,

DR. ALDONĄ UŽUPIENĘ,

mirus mylimam vyrui,

VIKTORUI UŽUPIUI,

nuoširdžiausiai užjaučia

E. ir J. Kardeliai.

Laiškai Redakcijai

Gerbiamas Pone Redaktoriau,

Vasario 16 gimnazijos vardu sveikinu Tamstą asmeniškai, visus Tamstos bendradarbius, visus laikraščio rėmėjus ir skaitytojus šv. Kalėdų proga, linkiu visiems gausių kalėdinių malonių, sėkmės ir ištvermės darbuose! Taip pat laimingų Naujųjų 1964 metų!

Reiškiu pagarbą

Kun. Br. Liubinas,
Vasario 16 d. direktorius.

ATVIRAS LAISKAS.

Gerbiamas Redaktoriau,

Visiškai teisingai, prieš kelis mėnesius, šio laikraščio Čikagos žiniose buvo pažymėta, kad įvairiai galima būtų diskutuoti 320 tūkst. dol. panaudojimą koplyčios statybos reikalams Vašingtone. Tačiau padarius tokią sprendimą, religinis aspektas turėtų būti susijęs su tautiniu — pavadinant koplyčią Vilniaus Aušros Vartų vardu. Turimomis žiniomis, aukos sustojo prie 180 tūkst. dol., nes likę aukotojai linkę duoti vieną — antrą — šimtą tik su viena sąlyga, jeigu koplyčia turės Vilniaus šventovės vardą.

Tad didelės ačiū N. Lietuvos Redakcijai už patalpimą (nors gerokai sutrumpintai) VKL S-gos pro memorijos J. Eks. vysk. V. Brizgijui. Ji įnešė daugiau šviesos gyviniame mūsų tautos klausime.

Vilnietis.

Praleidimas...

Ivyko labai nemalonūs praleidimas, dėl ko atspirašome ir autorių ir skaitytojus. Šią praleidimą prašome įterpti į trečią puslapį įdėtą straipsnį „Kas kaltas?“, antroje pastraipoje (po 26 eilutės nuo pradžios straipsnio) po sakinio „Apie Lietuvą nieko negirdėti ir neturi...“ Pabaigus praleidimą, reikia skaityti toliau, kur padaryta įtampa, pradedant žodžiais: „proga ir jie parodys“ ir tt.

(Atkelta iš 3-čio psl.)

mažiausio supratimo. Namuose tik vakarais susitinka su tėvais ir mažą yra laiko pasikalbėjimams, nes tenka ruošti pamokas, o be to, tėvai po sunkaus dienos darbo mažą ką kalbasi su vaikais.

Lietuviška visuomenė savo ginčais, beprasminga kritika ir susiskaldymu jaunimo negali jokiū būdu užimponuoti ir patraukti. Didelę dalį lietuviškos visuomenės sudaro jaunimo tėvai ir jie iš tiesioginių šaltinių gali tai patirti.

Nenoromis tenka pripažinti didžiausią kaltę kaikiuriams tėvams. Dauguma jaunimo dar turi tėvus ir tiesioginiai jiems priklauso. Tik tėvai turi pilną autoritetą vaikus pamokinti, sudrausti ir reikalauti. Deja, yra nemaža tėvų, kuriems visai nesvarbu, kad vaikai nuo lietuviškos nutolsta. Jų pirmieji rūpestis sugauti dolerį. Dirba abu ir tėvas ir motina, kur ir kada tik gali sučiupti pinigą. Perka namą, o baigiant pirmą išmokėti — antrą ir t. t. Nesvarbu, kad jau visos skolos išmokėtos ir jų vaikai jau išmoksinti ir gyvena savarankiškai, bet tėvai ir toliau plėšia iš peties dienomis ir naktimis, šokiadieniais ir šventadieniais namuose ir prie bažnyčių bižniaudami. Su prantama, tokie reiškiniai labai veikia jaunus žmones šiame materialistinio praktiškumo dvasia persunktame konte. Tokiais atvejais lietuvių sentimentai silpnėja, o tik ugdomas jaunuose žmonėse materialistinis praktiškumas kaip aukščiausias tikslas žmogaus dvasiniam pasitenkimui, pačiančiam iš materialinio gerbūvio.

Galima padaryti priekaištų mūsų kai kuriems rašytojams ir menininkams, kurie savo kūrinuose vaizduoja Lietuvą kaip vargo ir liūšio kraštą. Kam gi jieskoti samantotų bažnyčių, kurios jau seniai išnykusios. Mes, kurie matėme pa skutinėmis dienomis Nepriklausomą Lietuvą, esame liudininkais Lietuvos ekonominio ir kultūrinio pakilimo, gražių vienių ir moderniškais namais pasipuošusių miestų. Ir tai buvo prieš dvidešimt metų. Faktas, kad nedideli Lietuvos miestai tuo metu galėjo konkuruoti savo tvarka, namų architektūra ir švara su šio kontinento didmiesčiais.

Tą patį galima pasakyti ir mūsų menininkams, vaizduojantiems savo paveiksluose griauančias lušnas su pavirtusiais prie jų kryžiais bei kop

lytėlėmis. Arba štai, kad ir mūsų menininkų dabar vaizduojama vyti. Kokį vaizdą žmogus, nebūdamas menininku, gali susidaryti iš tokių su durstytių pagalių? Žinoma, ne ką kitą gali įsivaizduoti tik kaip nevykusiai nupieštą baidyklę. Ar tokią vyti mes oficialiai vartojame Nepriklausomoje Lietuvoje ir dabar vartojame oficialiai veikiančiose laisvuose kraštuose mūsų atstovybėse ar konsulatuose. Tai gražas baltas žirgas ir ant jo šarvais pasipuošęs su skydu ir dešine ranka iškėlęs kardą raiteris. Nė vienas kraštas nepaiso savo krašto valstybinio ženklo ar su nupeštomis plunksnomis, tai kam mums lietuviams menininkai bruka pagalius vieton gražaus valstybinio ženklo vyties? Pagaliai skirti ne reprezentacijai tik ugniai kurenti.

Mes gyvename svetur ir reikią reprezentuoti savo tautą ir užimponuoti jaunimą kas gražu ir patrauklu, o ne fantazijomis gyventi ir vaizduoti, kas pirmųjų protėvių buvo kurta ar statyta. Jaunimas yra jautrus ir greit reaguoją palygindamas piešiamą ir vaizduojamą Lietuvą su šiuo kraštu, kur turtas ir prabanga sutinka ma kiekviename žingsnyje. Vargo vaizdai jaunimo nesužadina, jis neturės didelio noro pripažinti savo kilmės ir dirbti lietuviškos naudai, jeigu jau bus apskrities materialistinio praktiškumo dvasia.

Sakoma, kad žmogus ne vien tik duona gyvena. Tai reiškia žmogus turi išaugti stiprus fiziškai ir dvasiškai, ir išvystyti protą, kad gyvenime juo, o ne jausmais, galėtų vadovautis. Tat augantis jaunimas turi stiprinti kūną ir išugdyti dvasią, bei išvystyti protą brendimo metu, kad pilnai būtų pasiruošęs savarankiškam gyvenimui. Tikroji žmogaus vertė reiškiasi jo dvasinėmis savybėmis ir proto sugebėjimais ir šie reiškiniai daro žmogų savarankų savo nusištatymuose ir drąsų santykiuose su kitais. Tokie žmonės žino, kas jie yra ir drąsiai pripažins kitiems. Neturintieji tokių žmogų iškeliančių vertybių yra, kaip sakoma „dvasios ubagai“, be valios. Lenkiasi prieš kitus ir jieško progos prisitaikinti.

Mūsų jaunimas, kaip ir kitų tautų, nėra visu šimtu procentų vienodas. Tenka pasidžiaugti, kad gana didelis procentas lietuviško jaunimo yra stiprus savo dvasia ir nusistatymu; tai tikros atžalos audrų nepalaužiamo lietuviško ąžuolo. Jiems tik reikia rasti

Nukelta į 3-čią psl.

— Latvių buv. karių organizacija „Dauguvos vanagai“ padidino stipendijas tiems, kurie atstovams, kurie ruošia disertacijas apie Latvijos ir kitų Baltijos valstybių pavergimą. Tokios disertacijos esą prisidėty prie Pabaltijos laisvės pastangų išpopuliarinimo mokslininkų sluoksniuose.

MOKSLAS IR TECHNIKA

VILNIAUS PASTUI 400 METŲ

Paštu, kaip ryšių priemone, žmonės naudojami jau žiloje senovėje. Žinoma, senovės paštas nieko bendro neturėjo su mūsų dienų paštu. Net žodis „paštas“, kaip jį šiandien suprantame, nebuvo vartojamas.

Lietuvoje pašto ryšiai pradėjo vystytis XVI a.

Didysis Lietuvos kunigaikštis ir Lenkijos karalius Zygmantas Augustas mažai būdavo Krokuvoje. Įvairūs reikalai Lietuvoje, o taip pat santykiai su Barborą Radvilaite prižiūravo jį Vilniuje. Išliko reikalas turėti nuolatinį pašto ryšį tarp dviejų sostinių. 1562 m. liepos mėn. 11 d. buvo duota Kristupui Taksui plati privilegija organizuoti pašto ryšius. Jis organizavo paštą iš dviejų dalių: „Lietuvos pašto“ ir „Italijos pašto“. Iš Krokuvos ejo du pašto traktai (keliai): į Vilnių ir į Veneciją per Vieną. Iš Krokuvos į Vilnių paštas buvo siunčiamas kiekvieną trečią dieną ir į Vilnių atsidavo į septintą dieną po išsiuntimo.

Už laiško persiuntimą, kurio svoris buvo iki vieno lato (12,672 gr.), reikėjo mokėti 6 grašius. Tais laikais vienas pūras (54,7 kg) rugių kainavo 7—8 grašius, o kapa (60 št.) kiaušinių — 3 grašius.

Visos pajamos atitekdavo pašto direktoriui, kuris be to dar gaudavo atlyginimą iš uždo. Pavyzdžiui, už „Lietuvos pašto“ direktoriui buvo mokama 300 talerių ir metų. Karališki laišakai buvo siunčiami ne mokamai.

Vystantis prekybai ir amatais, atsirado būtinumas palaikyti nuolatinį ryšį ir su kitais miestais bei miesteliais krašto viduje. Todėl Seimo nutarimu 1664 m. pašto tinklas buvo praplėstas. Praplėstas pašto tinklas, padidėjo išlaidos. 1673 m. konstitucijoje numatyta, kad Lietuvos kunigaikštystės miestai ir miesteliai privalo kasmet mokėti „Lietuvos pašto“ magistrui Vilniuje po 12.000 auksinių pašto reikalams.

1667 metais, pasirašius Andrusavos taikos sutartį tarp Lietuvos bei Lenkijos iš vienos pusės, Rusijos caro iš kitos, įvestas nuolatinis paštas apskaitimas tarp Maskvos ir Vilniaus. Iš čia paštas buvo ga benamas į Krokuvą.

Tokiu būdu atsirado ilgas pašto traktas Maskva — Vil-

nias — Krokuva, kuriuo paštas buvo vežamas arkliais.

Gerinant Rusijos pašto darbą, Petras I, kuris organizavo reguliarių pašto skyrių, nustatė grafikus bei terminus pašto pervežimams, įvedė griežtas bausmes už terminų pažeidimus bei laiško pavėlavimus. Ypač rūpestingai buvo prižiūrimi pašto traktai: Maskva — Vilnius ir Maskva — Ryga. Siekiant pagerinti pašto pervežimus, buvo tiesiami ir taisomi keliai.

Seniai jau praėjo tie laikai, kai pašto dilizanas vežiojo keleivius. Lietuvoje toks keleivių susisiekimas buvo įvestas 1840 metais. Per Lietuvos teritoriją ejo svarbius dilizano keliai: iš Petrogrado per Daugpilį — Uteną — Ukmergę — Kauną — Vilkaviškį į Karaliaučius (Kaliningradą), iš Maskvos per Smolenską — Minską — Vilnių — Gardiną — Varšuvą, iš Rygos per Šiaulius — Tauragę į Tilžę (Sovietų Sąj.)

Pašto dilizano susisiekimo liudininkai kai kur išliko iki šiol — tai seni pašto rūmai, ar klidės ir sandėliai. Tokie pastatai išliko Utenoje, Ukmergėje, Jonavoje, Kapsuke, Vilkaviškyje, Tauragėje.

Didelį perversmą padarė geležinkeliai. Jie padėjo išvystyti ir geriau organizuoti pašto pristatymą. Buvo nustatyti vienodi pašto tarifai visam kraštui. Priimti ir tarnybą laiškešiams. Miestuose pradėtas organizuoti pašto pristatymas gyventojams.

Pašto korespondencijos apsimainymas ypač pagausėjo, kai 1857 m. gruodžio 10 d. buvo išleisti pirmieji pašto ženklai. Tas padėjo išplėsti pašto tarnavimus.

Po 400 m. Vilniaus miestui paštas labai daug pasidarbavo: vystant prekybą, amatus. Pašto dėka buvo užmezgami ir palaikomi ryšiai tarp mokslo vyrų, prekybininkų ir amatininkų krašto viduje ir su užsieniu. Ypač didelis pašto vaidmuo buvo tais laikais, kai, be dilizano, kitų susisiekimo bei susižinojimo priemonių nebuvo.

N. Pulokaitė.

— Vienoje pastebėta, kad šiais metais jau žymiai mažiau lenkų ekskursijų atvyksta į Austriją ar pro Vieną vyksta toliau į Italiją.

Radio ir televizijos artistai prie eglutės susitinka naujus metus.

ST. CATHARINES, ONTARIO

B-NĖS VALDYBA

surošė vaikams eglutę gruodžio 22 d. Tėvų Pranciškonų vienuolyno patalpose. Programą išplėdė šeštadieninės mokyklos mokiniai, kuriuos paruošė vedėja M. Gverzdienė. Pirmą buvo gyvas paveikslas „Praktėlė“ ir vaikų choras, kurie giedojo Kalėdines giesmes. Visi vaikai vaizdavo angelus. Antroje dalyje tie patys vaikai padainavo kelias liaudies dainas, pasakė eilėraščių ir pagrojo.

A. Bogušytė pagrojo akordeonu porą dalykėlių. Be to, pirmą kartą akordeonu grojo A. Baronas ir pianinu D. Deivis. — Latvių buv. karių organizacija „Dauguvos vanagai“ padidino stipendijas tiems, kurie atstovams, kurie ruošia disertacijas apie Latvijos ir kitų Baltijos valstybių pavergimą. Tokios disertacijos esą prisidėty prie Pabaltijos laisvės pastangų išpopuliarinimo mokslininkų sluoksniuose.

B-nės pirm. J. Zemaitis padėjo visiems dalyviams ir pakvietė vaikų tėvus prie užkandžių, kuriuos tėvas B. Mikalauskas parūpino. J. Š.

Laisvoji tribūna.

Kas kaltas?

RAŠO TEISININKAS K. TRUSKA

Gruodžio mėnesio 18 d. „Nepriklausomoje Lietuvoje“ p. J. Kardelis vedamajame „Ir taip ir ne“ ir jaunimo pasirašytame laiške vėl iškelia jau daug kartų keltą ir nieka dos neišspręstą lietuvių jaunimo nutolinimą nuo lietuvių tautinių pareigų ir nutautėjimą. Kas gi dėl to kaltas. Atrodo, kad dėl to kaltinti vieną kurią pusę būtų neteisinga. Tikrenybėje yra kalta aplinka ma, kurioje jaunimas bręsta ir kurios pakeisti neįmanoma, lietuviška visuomenė, kalti tėvai ir kaltas pats jaunimas.

Nuo mažų dienų jaunimas pradeda susidurti su nelietuviška aplinkuma. Lanko nelietuvišką mokyklą ir tenka draugauti su nelietuviais. Suprantama, kad jis per ištisas dienas vartoja nelietuvių kalbą ir ją daugiau įpranta. Apie Lietuvą nieko negirdi ir neturi progą ir jį parodys, kas jie yra. Iš jų laiško matyti, kad jie jautriai ir gana aštriai reaguoją, tik, deja, ne su visu kuo galima sutikti.

Jaunimas yra toks pat, kaip ir senimas ir čia nieko ypatingo, kas tautiškai skirtų nėra. Kiekvienas yra jaunas ir per eilę metų pasensta. Gyvenimas nėra tik tam, kad būtų jaunas ir pasenstų, bet yra du tas tam tikroms pareigoms ir uždaviniais atlikti. Iš tokių pirmųjų pareigų ir uždavinių yra atlikti tautinę misiją — dirbti savo tautos naudai. Su pasididžiavimu tenka konstatuoti, kad amžių bėgyje lietuviai sugebėjo tą misiją atlikti ir pasitaikius progai, vienin-gai stojo kovon dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, nežiūrint, kur jie augo ir gyveno: Lietuvoje, Rusijoje, ar Amerikoje, ar kur kitur. Daugumoje buvo jaunimas mokyk-sis nelietuviškose mokyklose. Iškovoję nepriklausomybę Lie-tuvoje tęsė mokslus, bet kova su lenkais dar nebuvo pasibaigusi ir esančios netoli demar-kacijos linijos su lenkais gimnazijos mokiniai, kurie tik ga-lėjo panešti šautuvą, apie šim tą šovinių ir dvi granatas, bu-vo įtraukti į šaulių eiles. Jie dieną mokėsi gimnazijoje, o naktimis budėjo,ėjo sargybą,

ar vykdavo ginti kokį nors lenkų užpultą kaimą. Nelaukė jo kių pavyzdžių iš senimo, bet veikė patys veikiami igimtos lietuviškos meilės ir pareigos savo tautai. Tai taip mokslusėjo karo nuniokotų ūkių ūkininkų, dar klumpėmis apsiavę, vaikai, kurie baigę mokslus savo jaunatvišku pasiryžimu ir pasišventimu labai daug prisidėjo prie Lietuvos valstybės ant stipraus ekonominio pagrindo atstatymo ir kultūrinio pakilimo.

Deja, dėl didžiųjų kaimynų judosiško slapto susitarimo ir plėšraus rusiško imperializmo, Lietuva tapo auka. Tūkstančiai jų, gelbėdami savo gyvybę, buvo priversti palikti nu-mylėtą kraštą ir po kelių me-tų klajojimo svetimame krašte, rado prieglaudą šiame kon-tinente.

Jaunimo pasirašytame laiške mesti kaltinimai senimui, dėl pasišalinimo iš Lietuvos yra smarkiai užgaunantieji ne tik savo tautiečius, bet lygiai ir savo tėvus. Kyla klausimas, kas būtų buvę, jeigu tėvai nebūtų pasišalinę iš savo krašto? Jaunuoliai, gimę Lietuvoje, būtų ir šandie ten, o gal Sibire. O gimusiems už Lietu-vos ribų, tai patį galima pasa-kyti, kad jie nebūtų turėję progos didžiutis savo anglų kalbos mokėjimu. Visą tai, ką jie šandie turi, tai dėka, kad jų tėvai laiku išvyko iš Lietu-vos. Gimę iš lietuvių tėvų, ne-turi jokios moralinės teisės smerkti lietuvių, nes kartu smerkia savo tėvus ir patys sa-ve. Be to, jeigu jie šandie džiaugiasi laisve ir gali tęsti mokslą, arba jau baigę, tai ne kieno kito, tik savo tėvų lietu-viško prakaito dėka. Priekaiš-tas, kad tik dėl menko mokė-jimo anglų kalbos skaitoma lietuviška spauda, yra ne kas kitas, kaip tik, nesubrendusio jaunuolio kumščio smūgis į veidą. Viena, kad tie, kurie ta-riamai menkai moka anglų kal-bą, jie daug daugiau moka ki-tų kalbų, kaip jaunimas ir ga-li skaityti laisvai mažiausia trimis kalbomis parašytą spau-dą. Antra, senimas neturėjo progos per ištisas dienas sėdėti mokyklos suole ir be jokio

akcento ir pilnai išmokti ang-lų kalbos, nes reikėjo jaunimui uždirbti duoną ir pinigų eiti mokslui. Trečia, jau ir se-nimo tarpe nemaža yra tokių, kurie nebologiau moka anglų kalbą, kaip ir jaunimas. Skai-to anglų, prancūzų, vokiečių, rusų, lenkų ir kitomis kalbo-mis parašytą spaudą, bet ne-pamiršta ir lietuviškos spau-dos. Anglų ir prancūzų kal-bos yra šio krašto oficialios klabos ir kiekvienam šio krašto piliečiui yra privalomos ir būtinai reikalingos. Be to, jos yra pasaulinės kalbos ir kiekvienam apsišvietusiam žmo-gui labai naudingos. Daug tau-tų jomis naudojasi tarpusa-viams santykiams palaikyti ir atlikti nesavo tautiečių tarpe visus reikalus. Gera jas mokė-ti, bet per daug didžiutis, kas kiekvienam būtina, tai jau be jokio reikalo, o dar blogiau iš-keisti jas į savo gimtąją kalbą. Vaikai, kurie mylėjo ar dar tu-ri laimės mylėti savo motiną, tampa niekšais atsiskak moti-nos išmokintos kalbos. Nejaugi ir lietuviškas jaunimas, sa-vitarpėje naudodamas ne sa-vo gimtąją kalbą, nori pasi-didžiuti, kad jie yra tautos iš-gamos ir niekšai?

Galima visko atsisakyti, bet savo tautos neįmanoma, nes žmogus fiziškai yra dalis savo

tėvų kūno ir jokių būdu to nu-sikratyti niekad negalės. Tai yra faktas ir faktų pasi-lik. Viena ką galima pakeisti, tai lietuvių sukinėjimas ne-gimtąjai kalbai vartoti.

Susipratusiame jaunimui ne-reikalingas joks senimo pritari-mas. Jie patys turi rasti kelius savo tautiniam ugdymui. Lie-tuvos pažinimui nėra būtino reikalo matyti kraštą. Tiek daug yra prirašytų knygų apie Lietuvą ir lietuvių, kad išsilavi nusiam jaunimui tas lengvai pa-siekama. Jeigu net tėvai jau būtų išsižadę savo tautos ir namuose svebeldžiotų svetima kalbą, tai jų vaikai, daugiau apsišvietę, lengvai gali paste-bėti tėvų klaidas ir rasti sau kelią atgal prie lietuviybės. Yra daug pavyzdžių kur lietu-vių kilmės tėvai buvo persiė-mę svetima kultūra ir pasisavi-nę svetimą kalbą ir tą iškiepi-ję savo vaikams, bet jų vaikai, išėję mokslus, suprato tėvų klaidą, išmoko lietuvių kalbą ir ją visą laiką su pasididžiavi-mu savo tarpe naudojo. Ir tas buvo kai Lietuva dar buvo pa-vergta caristiškos Rusijos.

Pažinę save, pažinę gerai ir kitų tautų žmones, o gerbda-mas savo kilmę, užsitarnausi kitų pagarbos. Gi išsižadėjęs savo kilmės, nepritapsi prie ki-Nukelta į 6-tą psl.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

TURNYRAS CLEVELANDE

Stalo teniso turnyras Cleve-lande atnešė keletą staigme-nų, kurių bene didžiausias bus dabartinės meisterės E. Saba-liauskaitės pralaimėjimas jau nai V. Nešiukaitytei ir jos tė-velio vyrų grupėje „išlipimas“ net į antrą vietą. Šiaip, geriau sių mūsų stalo tenisininkų — dešimtuko turnyras, neparodė naujų veidų, nesutrukdamas net ir geresnių veteranų iš ry-tinių JAV pakraščių ir Kana-dos.

Techniškos pasekmės: 1) P. Gvildys 12 t. 2) J. Nešiukaitis 10 t. 3) J. Kavaliauskas 9 t. 4) J. Nasvytis 9 t. 5) V. Klei-za 8 t. 6) J. Šoliūnas 5 t. 7) Vyt. Nasvytis 2 t. 8) dr. A. Nasvytis 1 t.

Moterų grupė: 1) V. Nešiū-kaitytė 6 t. 2) E. Sabaliauskai-tė 6 t. 3) Gr. Juškaitė 5 t. 4) R. Gaidžiūnaitė 3 t. 5) R. Kon-čiūtė 0 t.

ŽAIDYNĖS TORONTE

Keturioliktųjų Š. Amerikos lietuvių žaidynių krepšinio pir-

menybės bus Toronte balan-džio 4—5 d.d. taigi Atvelykio savaitgalyje, kada studentai ir moksleiviai dar turi atostogas. Žaidynių rengėjas — Kana-dos Sporto Apygarda.

TRUMPAI IŠ IŠEIVIJOS

— Iš tikrų šaltinių sužinota, kad per Madrido lietuvišką pusvalandį perduodamos trum-pom bangom į pavergtą Lietu-vą išėivijos sportinės žinutės, yra mielai laukiamos Lietuvos jaunimo. Jas paruošia šio sk. vedėjas.

— Čikagos LSK Aras pir-mininko pareigas perėmė Al-gis Nausėda.

— Pabaltiečių sporto fede-racijai vadovauja latvis Bau-manis. Sekretoriaus pareigas eina A. Bielskus.

— Kanados Sporto Apygar-dos sporto pirmenybės įvyks Toronte sausio mėn. 25—26 d. d. Rengimas pavestas Pri-sikėlimo parapijos klubui Auš-ra.

IŠ LIETUVOS

— Lietuvos įmonių krepšinio pirmenybės įvyko Mari-jampolėje. Mergaičių grupėje meisterio vardą laimėjo šeimi-ninkės, įveikdamos Kauno rinktinę 62:46. Trečioji vieta atiteko Klaipėdai ir ketvirtoji — Panevėžiui. Berniukų gru-pėje nugalėjo Kaunas, lemia-mose rungtynėse įveikęs Vil-nių 73:68. Trečias — Marjam-polė ir ketvirtas — Šilutė.

— Pradėtos Kauno krepšinio pirmenybės. Jose daly-vauja vyrų ir moterų grupėje po 12-ą komandų.

— Šiaulių Pedagoginio Instituto vyrų ir moterų krepšinio komandos dalyvavo tur-nyre Minske, kur dar rungtyniavo gudų institutas, ŽŪA ir Karaliaučiaus studentai. Lie-tuvaitės buvo antros, o vyrai užėmė trečią vietą.

IŠ VISUR

— Geriausiai 1963 m. Kana-dos sportininku išrinktas ledo rutulininkas G. Houe. Antroji vieta atiteko futbolininkui R. Jacksonui, trečioji — lengvaatlečiui B. Crottui ir Nukelta į 6-tą psl.

PETRAS BŪTENAS.

K. Donelaitis

DONELAITIS GIMĖ, AUGO, RAŠĖ IR DIRBO NE RUSŲ NESTEROV'O KARALYSTĖJE.

Maždaug šitaip koks lietuviškas išeivijos laikraštis neseniai gal per neapsižiūrėjimą bu-vo parašęs, žinoma, be neigtuko ne, raginda-mas kun. Krstijono Donelaičio sukaktį minėti. Kitas kitą kartą, žiūrėk, neapsidairęs parašys, kad tai būtų „Ebenrode's karalystėje“, kai da-bar kūlvartomis virsta Vytautai Vitėmis, Ri-mantai Raimundais, Antanai Walteriais, Ka-ziai Čarliais, Kuodžiai Čarpais. Pilkaičiai Gud-bajais... ir panašiais fenomenais sykiu su savo mieliausiais „naisiais“ vaikeliais bei vaikai-čiais. Nesterov'us ir Ebenrode's gražinkime to-talistams — rusams ir hitlerininkams, nes po-ėta Kr. Donelaitį randame gimus, augus, rašius, kunigavus ir mirus aiškiausioje Lietuvoje ir gryniausioje lietuvių žemėje su seriausiais ir gražiausiais lietuviškaisiais vietovardžiais.

250 METŲ

1964 metų sausio 1 dieną suėjo nuo Kr. Do-nelaičio gimimo. Ir iš laikraščių matyti, kad šio mūsų vieno iš didžiausių ir galingiausių lietuviškojo dailiojo žodžio kūrėjų epikų Ma-žosios Lietuvos žmogaus bei jo nulupto gyveni-mo klasiško atvaizdavimo poemos apimtimi ta sukaktis šiais metais ir minima. Neabejoju, kad jį lietuvių tauta visomis jėgomis reiki-a-mai paminės, o apie jį ir jo kūrybą literatūros gana esama. Tik vieno, kaip apskritai apie mū-ų rašytojus ar kokius kitokius pirmautojus, vis stinga — platesnių žinių apie jo tėviškę ir dar-buotės vietas.

TĖVIŠKĖS.

Nei mūsų vadovėliai, nei didieji kurie veika-lai, nei mokyklų ar universitetų mokytojai ne-mėgsta kūrėjų tėviškių ir jų ryškesnės darbuo-tės vietų kiek plačiau nušviesti, kad tiek pati

kūrėją, tiek pačią tėvynę galėtumėm organi-š-kiau suprasti. Rodos, ir literatūros kūrinių be atitinkamų schemų ar žemėlapių dažnai nega-lima pakankamai pažinti, suprasti ir įsavinti pvz. mokyklose ar universitetuose; net kartais ir be klasės lentos, nors, neužsimerkime, su to-kiomis priemonėmis daug sunkiau vyktų šitaip nepripratusiam aiškintojui. O kai vien tik nors ir gražbyliausia abstrakcija, — tai tokia dūlin-ti abstrakcija ir pasilieka patiems mokiniams ir studentams net ir egzaminuose ar ir po jų. Išei-na „leizgyvis kūnas“, — kaip norime, taip verskime.

IR ŽEMĖLAPIAI.

Taigi, yra būtini, nors literatūrinių žemėla-pių dar kaip ir neturime. 1959 metų „Lietu-vos literatūrinis žemėlapis“, sakysime, jau bū-tų pradėję. Bet jis dar per daug „reto sieto“, t. y. dar labai nedaug tenurodo rašytojų tėvi-škių ar jų darbo geografinių gairių. Ir pvz. Kr. Donelaičio darbo, mirties bei amžinojo atilsio vietos Tolminkiemis yra, bet jo tėviškės Laz-dynėlių ne. Dar pusė bėdos, jei pačiame Lie-tuvos viduryje. Bet jei Lietuvos šonai dar ir saviškių nukarpmi, — rodos, jau niekam ne-bsemagu. Gi M. Lietuva — Karaliaučiaus sritis, Brėslaujos (Braslavo) ir švenčionių apskritys, platus Vilniaus kraštas, Gardino žemė, Suval-kų trikampis žemėlapyje atitinkamai yra dar „retesnio sieto“. Latvijos Kuršas, Žiemgala ir Latgala neišjungtini. Sakys, mokyklai ir „reto sieto“ žemėlapiu užtenka. Kitas, žiūrėk, uždavinys, kad net per daug. Visokių sakyto-jų buvo ir bus. Ne! Užtenka tada, ka kur nors nėra mūsų pvz. rašytojų. Nėra, tai nėra! O jei jų esama? Tai kam net pačią Lietuvą, ne tik Lietuvos valstybę, skriausti?

Kišeniška „Konvenscizna“ tėra lenkų šovi-nistinio užsimetimo tik gudruoliškas, tad ir klaidinantis pakyšis lietuviams ir kitiems. Ir tik tuo tesidžiaugsime? O tokia M. Lietuva — Karaliaučiaus sritis, išskyrus pvz. J. Andriaus Lietuvos 1956 metų žemėlapi, kaikiuriuose žemėlapiuose (net ir emigrantinėse mokyklose viešai demonstruojamuose, ir laikraščių lapuose paveikslais tai rodant) taip pat Lietuvos valstybės prilipdoma (ir dar nepaaiškinama), tar-tum ta M. Lietuva tebūtų iš tikrųjų ar „nė kie-tino žemė“, ar „Nesterovų - Ebenrodžių kara-

lystė“. O patriotiškiausiai prakalbaujama, ra-šytojaujama ir rezoliuciojaujama net daugiau, negu romėnų laikų tribūnų.

JO TĖVIŠKĖ.

Kr. Donelaitis gimė 1714. I. 1 Lazdynėliuo-se prie Gumbinės. — Šitiek neužtenka. Taigi dar ir pvz. šitokios žinios yra pravarčios, no-rint kartu su poetu pasišvaistyti po jo tėviškę ir jos visus laikus Mažojoje Lietuvoje, kad bū-tų galima lengčiau suprasti ir kodėl tas mūsų poetas pasiliko lietuvis, lietuviškai rašė, retai tobulai pasisavino lietuvių kalbos turtelius ir turtų aruodus, lietuviškai jautė, čiabuvių lie-tuvių buvo suprstas ir tas Mažosios Lietuvos Vaidžantas II toks i amžinybę iškeliavo per 153 metus anksčiau už Didžiosios Lietuvos Vaidžantą I.

Lazdynėliai 2, dvaras, vok. Lasdien-ehlen taip pat iš lietuviško kamieno Lazdyn-ė-l-, Gumbinės aps. Žirgupėnė par. (Klv. 43 p.), bet dabar gali ir Stalupėnų rajono Sov. Ru-sijos okupacijoje. Ten dar yra: Lazdynai 3, Lazdynai, trm. Lazdynai 3, Laz(d)-ynai, vok. Lasdehnen „Lazd-ėn-ai“ (Klv. 43 p.), su-hitlerinta 1938 m. Haselberg „lazdynų kal-nas“. (Bet vietiniai gyventojai šios hitlerybės nepriėmė, ir Vokietijos hitlerinė administraci-ja prie šios hitlerybės turėjo visur pridėti ir se-ną pavadinimą: Lasdehnen), surusinta 1946 m. Krasnoznamensk „(rusų) raudonos vėlia-vos gyvenvietė“, miestelis Pilkalnio aps., Še-šupės (Nemuno kairio) — pietinio itako) paties žemupio kairiame - vakariniame krante, i piet-vakarus nuo Sudargo mstl. ir vakariu Slavikų bžk., 40 km į šiaurę nuo Lazdynėlių; Lazdynai 3, kaimas, iš Lazd-ynai, vok. Lasdienen iš kam. Lazd-yn, Darkiemo aps. Balėtų par. (Klv. 43 p.), ligi 30 km i pietvakarius nuo Lazdynėlių ir 35 km į vakarus nuo Tolminkie-mio bžn. Tie vietovardžiai yra nuo liet. Lazda 4, lazdynas 1 „riešutinių medžių krū-mas; riešutinis medis (corylus avellana) LKV“.

Lazdynėliai stovi žiemryčiaus Gumbinės aps., žiemvakariu Žirgupėnų par., Pisos (išteka iš Vištyčio ežero ir, sutekėjusi su Ungura, netru-kus sudaro Prieglaus užės pradžią ryčiau Įsru-ties aps. mst. ir Įros žočių) žemupio dešnia-jame - šiauriniame šone, 30 km į vakarus nuo ties Eitkūnų bei Kybartų gst. M. ir D. Lietu-

vos ribos, 20 km į žiemvakarius nuo Tolmin-kiemio bžk., šilų srityje, taigi ir Lietuvos Sū-duvos — Jotvos — Dainavos srities vakarinė-jė dalyje, kaip ir šio straipsnio visi vietovar-džiai. Beje, veik visa M. Lietuva — Karaliau-čiaus sritis ir Prūsų 100×80 km ežerynas yra šilų sritis ir turi daugybę vietovardžių nuo liet. šilas 4, šilia 2, „pušynas“, lat. sils, prūsai bei jotvingai - šiduviai jį turi, kaip rodo jų žemės vietovardžiai.

Pro Žirgupėnų 1, Žirg-up-ėn-ai, 1590 m. Szyrguppen — 1716 m. Szurkuppen (Bal-zer. Ach. A.), dabar vok. Szirgu-poenen (Fro-elich, 28 p.), suhitlerinta 1938 m. Amtshagen „valdinis alkas“, surusinta 1946 m. Podgo-rovki „pakalniukai“, bažnytkaimį Pisos deš-niame — šiauriniame krante teka Žirgupė 1, Žirg-up-ė, vok. Szirgupp (Klv. 72 p.), Szir-gupe (Froelich. 16, 28 p.) — Pisos dešinysis — šiaurinis įtakas ir ten Užežeriai, vok. Uszeszern, Už-ež-er-iai, kaimas, o prasideda — Abr. AS 134. 1540 metų: „Ein Fließ Schirge“, *Žir-gė ar *Žirga, — lietuviškos lyties, nes yra vok. š, kuris rodo liet. ž' gnannt, kommt aus'm Schirgesees, *Žirgė ar *Žirga ežeras" und laeuft in ein fließ, gnannt die Pissa". Tas Žirgės ežeras dabar bus atlikusios platokos ba-los, kurių srityje stovi Sprach karte vom Preus-sischen Staat 1861 m. parodytas kaimas vok. Antszirgessern, kam. Ant-žirg+ez-er-n-, taigi būtų Ant-žirg+ez-er-iai 1, Lazdynėlių dvaro kaimynystėje, žiemryčiaus Gumbinės mst. Lietuviškas priešdėlis Ant- rodo, kad Antžir-gėžeriai k. stovi augščiau, taigi Žirgupės vers-mių srityje ir prie Žirgės ežero, o Žirgupėnai bžk. tos upelės jau žemupyje, žiotyse. Saknieš Žirg- vietovardžių yra M. Lietuvoje — Ka-raliaučiaus srityje, net Prūsų žemės pavyslyje, Lietuvos valstybėje ir dar plačiau ir yra nuo liet. žirgas 3 „arklys 3“, prūsų sirgis, taigi žirgis, lat. zirgs Beje, plačiai pa-sitaiko ir arklio bei ašvos 4 (senovinis ku-melės pavadinimas. LKV) vardu vietovardžių Prūsų žemėje, M. Lietuvoje — Karaliaučiaus srityje, Lietuvos valstybėje ir kitur baltų žemė-jė; taip pat ir kumelės vardo net vanden-vardžių. Anų vietovardžių kamienas ež-er-rytų lietuviškos lyties: prūsų asarān neut-rum, taipgi az-ar-a-n, liet. ežeras 3b, lat. ežers.

(Bus daugiau).

KULTŪRINĖ KRONIKA

UŽSIREGISTRAVUSIOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ
GRUPĖS LIETUVIŲ DIENAI NEW YORKE

Dalyvauti Lietuvių Dienos metinėje programoje Pasaulinės Parodos metu užsiregistravo šios Tautinių Šokių grupės:

Hartfordo ir New Britain, vadovė K. Marijošienė; Detroito „Šilainė“, v-vė G. Gobienė; Worcesterio, v-vė S. Staškaitė; Montrealio, v-vas J. Piečaitis; Rochesterio, v-vė J. Reiginienė; Bostono, v-vė O. Ivaškienė; Hamiltono „Gyvataras“, v-vė G. Breichmanienė; Los Angeles, v-vė O. Razutienė; Chicagos Aukšt. L. Mokytos 11-ji grupė, v-vė I. Smiliauskienė; Baltimorės, v-vas B. Brazauskas; Chicago „Ateitis“, v-vas Br. Shotas; Čikagos Šaulių Klubas, v-vas K. Ulevičius; Toronto „Gintaras“, v-vas Vyt. Turūta; New Haven „Vijurkas“, v-vė L. Mikalavičiūtė; Philadelphijos „Žilvinas“, v-vė I. Benčaitė; New Yorko, v-vė J. Matulaitienė.

Tautinių Šokių Sekcija.
IŠLEISTOS KNYGOS
LIETUVOJE

V. Montvilos poezijos rinkinys „I saulės taką“, Justino Marcinkevičiaus poezijos knyga „Duona raikantios rankos“, Vlodo Šimkaus eilėraščių „Kranto kontūrai“, K. Sajos humoristinis pasakojimas „Jurgis ant stogo, Palangoj ir kitur“, Muzikos ir teatro almanahas „Brolių Kaudyčių romanas „Matininkų laikai“, esot A. Tamsare romanas „Tiesa ir teisingumas“, Ibseno Dramos, A. Richterio romanas „Nežudyks“, egiptiečio T. al-

Chakim romanas „Dvasios su grįžimas“, vaikams A. Liobytės „Mėnuo saulų vedė“.

LIETUVIŲ DAILININKŲ
DĖMESIUI.

Viena Pietų Amerikos valstybė yra prašiusi parūpinti jai lietuvių dailininkų meno parodų katalogų. Dailininkai, kurie dar turi savo kūrinių buvusių parodų katalogų, malonėkite artimiausiu laiku bent po vieną egzempliorių atsiųsti Lietuvos Generaliniam Konsului New Yorke:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York, N. Y. 10024.

LIETUVOS TEATRŲ
GASTROLĖS

Lietuvos operos ir baleto teatras gastroliauja Maskvoje, kur stato J. Juzeliūno baletą „Ant marių kranto“, E. Balisio „Eglė, žalčių karalienė“, Delibo „Silviją“ ir operą — Prokofjevo „Meilė trims apel sinams“, o gastroles užbaigs dideliu koncertu.

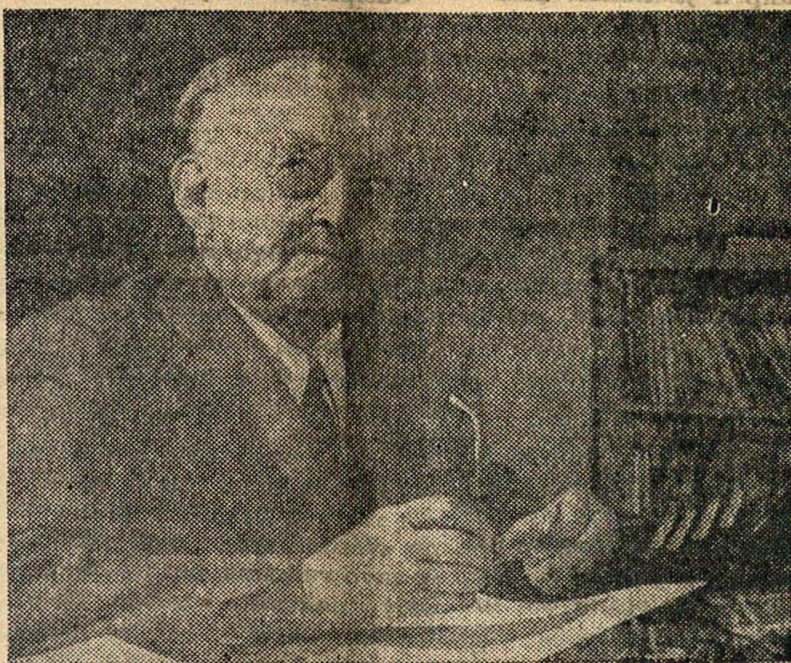
Išvykoje yra ir filmas „Vie nos dienos kronika“. Vilniuje tuo metu gastroliaavo Kauno muzikinio teatro kolektyvas su opere „Grovas Liuksemburgas“.

DONELAIČIO METAI
PRADĖTI

Skaitytojų K. Donelaičio raštų konkursas, veikęs Lietuvos mokyklose, užbaigtas Vilniuje, kur buvo suvažiavę 57 geriausi Donelaičio raštų skaitytojai. Jury komisija, sudary-

PR. ALSĖNAS

Baironas ir Krėvė

VINČAS KRĖVĖ —MICKEVIČIUS

(Tęsinys iš praeito numerio).

2. O kaip su mūsų Krėvės romantikais personažais? Jie ir skirtingi, ir tapatingi (kai kurie) Bairono personažams. Be abejonės ir pats Krėvė, kaip autorius ir žmogaus gyvenimas, yra žymiai skirtingas nuo Bairono. Šis —

ta iš artistų, pirmąją premiją už geriausį skaitymą pripažino Kulautuvos 7 kl. mokinė I. Patašiūtė, kitos 4 premijos — Tauragės E. Paulauskui, Vilniaus L. Jekėnaitėi, Plungės Žiogaitei ir Kauno J. Aniu lytei.

● Karnavičius Jurgis, sukakęs 50 metų amžiaus, Konservatorijos salėje davė fortepio no koncertą.

● Mokslių Akademijoje dvi dienas vyko pasitarimai baltųslavų kalbinių ryšių klausimais.

● Dailės darbų apžvalginė paroda už 1963 metus pradėta Vilniuje Dailės muzėjaus patalpose.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Alfonsas Tyruolis. METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė. 180 puslapių. Kaina 3 dol. Išleido Lietuviškos Knygos klubas: 4545 West 63 Street, Chicago 29, Illinois, USA.

Jeronimas Ignatonis. LŪŽIAI. Romanas. 302 pusl., kaina 3 dol. Išleido Lietuviškos Knygos klubas: 4545 W. 63 Street, Chicago 29, Ill., U. S. A.

Abi šios knygos gražiai išleistos, labai gražiai atrodo. Viršeliai papuošti P. Jurkaus aplankais.

„ŽVAIGŽDĖ“ 1964 metų sausio pirmą dieną išleista labai gražiai — ypač gražiai iliustruota. Adresas: 2345 W. 56 Street, Chicago, Illin. 60636, U. S. A.

ROMANAS

A. BALTRŪNAS

Tu mane šauki

10.

„Įpusėjus antrai savaitei, Lauritėnas staiga apsižiūrėjo, kad jo piniginiai ištekliai katastrofiškai senka. Reikėjo signalizuoti jį namais arba įieškoti kokios nors kitos išeities.“

Namai... Kad ir kaip Paulius vengė galvoti apie juos, namai patys nuolat primindavo apie save ir dargi pačiais netikėčiausiais būdais. Kažkas iš naujai atvykusių į Pajūrį bendradarbių perdavė jam žmonos siuntinuką su gražiais, puikiai įsirpusiais pomidorais.

„Nejaugi aš ką nors laiške užsiminiau apie pomidorus?“ — stengėsi prisiminti Lauritėnas.

Ne, rodos, nieko. Ir iš viso jis pasiuntė iš Pajūrio į namus vos vieną laišką — lakonišką, parašytą telegrafiniu stiliumi. Pranešė, kad jaučiasi gerai, kad susiradęs naujų pažįstamų, bet oras jau kuris laikas nepastovus, o dienos slenka gana vienodai.

Apie priežastis, paskatinusias keisti poilsio vietą, jis neuzsiminė. Bet kuri užuomina galėjo duoti pagrindą įvairiausiems Elės spėjimams. Kam visa tai? Grįš — tuomet gyvu žodžiu paaiškins. Ne, negalėjo ten būti kas nors pasakyta ir apie pomidorus. Greičiausiai pati žmona, nusiklausiusi iš grįžusių poilsiautojų apie rinkos peripetijas kurorte, nutarė padaryti jam staigmeną. Žinoma, kaip paprastai, nepagalvojusi, kad apsunksin tegul ir vyro bendradarbi, bet vis tiek niekuo dėta žmogus.

Jis vaišino pomidorais Borisą Perminkį, juokavo, bet širdyje vis tiek jautė lyg ir sąžinės graužimą. Parašė namo laišką, padėjo už siuntinį ir paprašė daugiau nevarginti nieko iš pažįstamų, nors ten, sostinėje, pomidorai ar šiaip kokie vaisiai būtų dalijami tovanai kiekvienam gatvės kampe.

O pinigų klausimą — vienaip ar kitaip — išspręsti reikėjo. Mažiausiai norėjosi kreiptis į namus ir prašyti, kad prisistų. Užsiminti Aldonai — tokios net ir minėtis jis iš toli vengė. Liko nebent Beliami.

Vakare Lauritėnas pasibeldė į Perminko duris. Boria jau buvo su pižama ir, matyt, ruošėsi anksčiau gulėti.

— Pauliau, brangusis, kurgi tu prapuldinėji ištisomis dienomis? — pliaukštelėjo jis delnais ir vėl išskėtė rankas, tarsi pasiruošęs apglėbti Lauritėną. — Buvai sutikęs šefą? — Boria turėjo mintį projektavimo instituto direktoriui. — Vakar atvyko su visa šeima! Apsistojo Ministrų Tarybos viloje. Du kambariai ir veranda. Ryt galėsim užsukti drauge. Lauritėnas papurtė galvą.

— Kodėl? Išėjo kalba apie tave, tai jis, įsivaizduok, nustebė, kad tu čia, o ne Žvejų kaimelyje. — Perminkis saviškai pakrutino ūsus, stebėdamas pašnekovo veidą. — Matyt, tu jam sakei ką išvažiudamas?

— Gal ir prasitariau, — raukydamas antakius, burbtelėjo Paulius.

Jo nuotaika pastebimai gėdo. Tai pastebėjo ir Perminkis. Jis pasirausė lagamine ir išėmė butelį vyno su liepsnjančiu aliuminijaus antkamščiu.

— Prancūziškas „Bordo“.

Lauritėnas bandė sulaukyti Borią, kad šis nekimštų butelio, bet Perminkis, rodės, buvo pasiruošęs įsižeisti:

— Ką tu, brangusis! Jeigu jau su tavim nepasidalinti tokia retenybė, tai su kuo gi? — Jis itikmės butelį ir pripildė taures. — Sausas vynas iš viso gerai prieš naktį. Miegą stiprina.

Elektros atšvaitas sklindinoje taurėje žėrėjo lyg rubino akis.

— Na, ką gi, — Paulius pakėlė stiklą, pažiūrėjo į jį prieš šviesą. — Būk sveikas!

Perminkis gurkšnojo mažais gurkšneliais, pasiakondamas ir džiaugdamasis.

— O tu vyrų šmugleis su Tarybų rūmų projektu ne-

TREJOS DEVMERIAIOS

VEDA DR. GUMBAS

„ATSIŪSKITE KRŪTINĖS
LAŠTĄ...“JEIGU NE TALENTINGAS
PADEJĖJAS

Vilhelmas Konradas Rentgenas kartą gavo kuriozišką laišką. Jo autorius prašė mokslininką prisiųsti nedidelį kiekį rentgeno spindulių ir nurodyti kaip jais naudotis. Mat, autorius krūtinės laštoje esanti įstrigusi revolverio kuoka, o apsilankyti pas Rentgeną jis neturėjo laiko.

Mokslininkas, būdamas taip pat neblogas humoristas, parašė tokį atsakymą:

„Gaila, tačiau šiuo metu kaip tik neturiu atliekamų X spindulių. Be to, jų persiuntimas — labai sudėtingas dalykas. Todėl pasiųskite paprasčiau ir prisiųskite man savo krūtinės laštą.“

Žymaus anglų išradėjo D. Vato vardas gerai žinomas daugeliui. Tačiau mažai kas girdėjęs apie talentingą jo padėjėją V. Murdoką. Murdokas, būdamas malūnininko sūnumi, negalėjo tinkamai išsilavinę, bet jau nuo vaikystės dienų pasižymėjo mechaniko talentu. 1776 m. jis, įieškodamas darbo, atėjo pas Vatą. Iš pradžių išradėjas atsisakė jį priimti į darbą. Ir tik Murdokui išėinant, Vatas jo rankose pastebėjo keistą daiktą.

— Kas tai? — susiomėjo išradėjas.

— Mano kepurė — atsakė Murdokas.

— Iš ko ji padaryta?

— Iš medžio, jūsų malony-

be.

— Iš kur ji atsirado pas jus?

— Aš pats ją padariau, iš-

tekinau tekinimo staklėmis.

— O iš kur gavote stakies?

— Aš jas taip pat pats pa-

sigaminau.

Vatas buvo nustebintas.

Tuoju pat pakeitė savo sp-

rendimą ir priėmė Murdoką į

darbą. Padėjėjo auksinės ran-

kos gerokai pasitarnavo Va-

tui. Daug išradimų taip ir bū-

tų likę popieriuje, jeigu kartu

su Vatu nebūtų 40 metų dir-

bęs V. Murdokas.

SKIRTUMAS

Kartą filosofas E. Kantas buvo pajaunui vienos didikos vestuvėse. Nuotakai tebuvo vos 21 metai, tuo tarpu „jau-

nojo“ pečius jau slėgė 75 me-

tų našta. Svečių tarpe buvo

viena dama, kuri jau ilgai lau-

kė progos pasikalbėti su Kan-

tu.

— Ar iš šitų vedybų dar ga-

lima tikėtis vaikų, — paklausė

ji filosofą.

— Kantas pažvelgė rimtai į

damą ir tarė:

— Greičiau ne tikėtis, o bi-

joti.

boje, pirmųjų krikščionybės

laikų Lietuvoje žmogus.

Šia proga dar pažymėtinas didelis biblinio turinio K. Krėvės veikalas — „Dangaus ir žemės sūnūs“, kurio fragmentai nuo 1922 m. buvo spausdinti periodikoje. (Pirmoji dalis — „Žemės vingiais“ buvo išspausdinta 1949 m.). Krėvė buvo suplanavęs to veikalą iš viso 3 dalis, kurias JAV-bėse intensyviai rašė, bet nesukosė „sūnuose“ Krėvė užsimojo duosiuose“ Krėvė užsimojo duoti platų žydų tautos Kristaus laikais paveikslą, vaizduodamas įvairių sluoksnių žmones (ramiusius Betliejaus piemenus Nukelta į 5-tą psl.

praeis, finita! — Lyg staiga prisiminęs, pakeitė šnekos temą Perminkis.

— Tu manai?

— Ne manau, o tikras dalykas! Su šefu buvo apie tai kalbama.

Lauritėnas nieko neatsakė.

— Kiek galima terliotis su formalistiniais neužaugomis? Atsirado naujovių įieškotojai! Triukų mėgėjai, atsiprašant, o ne architektai! Ant abiejų kelių prieš supuvusius Vakarus šliaužioja...

Paulius kantriai laukė, kada nuseks Perminkis į kvėpimo atplūdis.

— Tu kada išvažiuoji? — sukiudamas tarp pirštų taurę ir nepakeldamas galvos, pagaliau užsiminė Paulius.

— Lygiai po dviejų dienų. Sekmadienį.

— Matai, Boria, vėl pasukiojo tarp pirštų stiklėlį. — Sakysiu tiesiai ir atvirai. Man iki atostogų galo neužteks pinigų. Paskolink...

— Kas gi prašo paskolos iš bebaigiančio atostogas? — Pertraukęs Lauritėną, skaniai nusikvatojo Boria. — Žmonės tam ir važiuoja į kurortą, kad čia paliktų savo atostogpiničius!

Lauritėnas, mintyse keikdamas save, kam iš viso pradėjo šią kalbą, dar labiau sutriko.

— Kiek tau? — staiga vėl surimtėjo Perminkis.

— Jei gali, penkis šimtus... Grįžęs atiduosiu.

— Fuut! — švilptelėjo Boria. — Vadinasi, gerokai prasiūžei?

Paulius, sukandęs dantis, nutylėjo.

— Gerai, — paskaičiavęs mintyse išteklis, pagaliau numarino jį Perminkis. — Šioks toks akreditivas, regis, dar užsiliko. Kada tau?

— Palik prieš išvažiuodamas, — su palengvėjimu ištare Lauritėnas.

Tai, kas sunkiausia, buvo jau pasakyta.

Dabar jis pats pakėlė vynu butelį ir pripildė abi taures.

Bus daugiau.

MONTREAL

PRANEŠIMAS SOLIDARUMO MOKESČIO REIKALU

K. L. B. Montrealio apylinkės solidarumo mokesčių už 1963 metus susimokėjo šie bėnės nariai: Br. Abramonis, P. Adomaitis, J. Adomaitis, P. Adomaitis, M. Adomaitienė, P. Alekna, A. Akstinas, K. Andrūškevičius, J. Araminas, P. Balnys, Br. Bagdžiūnas, Alb. Barauskas, Vyt. Barauskas, Br. Barteška, Alb. Barauskas, Br. Būjūnas, Z. Barysas, L. Černyšovas, Čekauskas, Čipkienė, J. Dalmantas, A. Daugelavičius, V. Daugelavičienė, P. Gabrys, J. Gaurys, J. Geležūnas, S. Geležūnas, L. Girinis, J. Gudas, A. Gražys, Il. Gražytė, Br. Ignatavičius, Alb. Jonelis, P. Jocas, M. Juodviršis, J. Jurgutis, B. Jurkuvienė, D. Jurkus, V. Kačergius, A. Kalvaitis, E. Kar-delienė, Stp. Kęsgaila, J. Krutjelskis, A. Kudžma, V. Kudžma, J. Ladyga, Jonas Lukoševičius, P. Lukoševičius, M. Lukošius, K. Martinėnas, Iz. Mališka, St. Morkūnas, H. Nagys, Domin. Norkeliūnas, Albert. Norkeliūnas, P. Pelecas, Ig. Petrauskas, Alf. Piešina, P. Ražanas, St. Reutas, Pr. Rudinskas, A. Rudytė, Br. Staškevičius, V. Skaisgiris, J. Šeidy, J. Šemogas, J. Šiaučius, K. Toniaušis, L. Urbonas, A. Vazalinskis, J. Vieraits, V. Žižys, P. Žukauskas.

Maloniai prisime tuos, kurie dar nėra susimokėję solidarumo mokesčio už 1963 metus, tai atlikti neatidėliojant. Taip pat maloniai prašome visus „Lito“ narius pasekti pirmųjų pavyzdžių ir pasinaudoti „Lito“ vadovybės maloniu sutikimu solidarumo mokesčio operaciją atlikti per „Litą“.

KLB Montrealio Seimelio Prezidiumas.

PADEKOS

Sekmingai praėjus Seimelio atstovų rinkimams, visiems tautiečiams, atlikusiems tautinė balsavimo pareigą ir visai Rinkiminėi komisijai: pirm. Br. Staškevičiui, J. Adamoniui, J. Grigaliūnui, K. Mickui, P. Peleckui ir St. Vyšniauskui, pavyzdinčiai atlikusiems darbą, reiškiamė padėką.

Visiems prisidėjusiems prie dailės ir tautodailės parodos, ypatingai dailininkams, įvairių randkarbių menininkams, Aušros Vartų parapijos klebonui tėvui Pečiui ir Bažnyčios komitetui už parodytą didelį nuolankumą ir visiems tautiečiams bei svečiams, parodoje atsilankius, nuoširdus ačiū.

K. L. B. Montrealio Seimelio Prezidiumas.

BAIRONAS IR KRĖVĖ...

Atkelta iš 4-to puslapio.

nis ir Genezareto žvejus, fanatiška neapykanta svetimiesiems degančios ano meto išrinktuosius, tik savo darbu besirū-

Kleofas Jurgelionis

RAŠO NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS BENDRADARBIS

Riverside, Kalifornija, JAV. 1963 gruodžio 24 ryto po sunkios širdies negalavimų ligos mirė savo laiku žinomas ir labai produktyvus lietuvių poetas, dramaturgas, laikraščių redaktorius ir visuomenininkas

pinančius grandiozinių Herodo statybų darbininkus. Sinedrione karštai besiginčijančius sadukimus su parušimais, krikščioniškai taikingus esėjus, įvairiautę Herodo rūmų aplinką ir t. t.).

Galbūt, labiausiai „Dangaus ir žemės sunūs“ pagauna skaitytoją savo dideliu psichologiniu įžvalgumu. Tenai piešiama plati žmonių įvairybė: nuo ramaus ir Dievo apvaizda pasitikinčio Juozapo, ligi Dievu ir žmonėmis nusivylusio Jehudos iš Kerioto (plg. Bairono Kainą), nuo šviesaus ir toleraningo kosmopolito Nikalojaus, ligi fanatiškojo Matijo ben Margaloto, nuo taikingo esėjo Scharijos ben Eleazaro ligi liguistai žiauraus Herodo.

Nevienas iš tų asmenų skaitytojui yra jau daugiau ar mažiau žinomas iš istorijos ir literatūros, bet gi Krėvė sugėba į juos itin originaliai ir idomiškai pažvelgti. Sakysime, kad ir Herodo tragedijos pagrindinė priežastis literatūrinė Krėvės interpretacijoj — jis nebuvo suprasęs ir įvertintas tautos, kurią jis valdė ir kurią norėjo kuo aukščiau iškelti. Jis žydų buvo negėnčiamas, todėl ir jiems — kerštu atsimokėdavo. Todėl galinga, daugiau ar mažiau Šarūnui ir Skirgailai artima, Herodo asmenybė — palūžo nesuderinamoje dviejų pasaulių — šviesaus kosmopolitinio heleniškojo ir uždara fanatiško žydų — sankryžoje.

P. Alšėnas.

Naudotasi: J. Ambrazevičiaus, J. Griniaus ir A. Vaičiulio „Visuotinės literatūros istorija“, Pr. Naujokaičio „Lietuvių literatūra“ ir Lietuvių Enciklopedijos XIII tomu.

Pastaba: Šis straipsnis — tai studijų Ped. Lituanistikos Instituto vienas iš rašomųjų darbų literatūros III semestre.

Kleopas Jurgelionis — Kalėdų Kaukė. Jurgelionis išgyveno Riverside, Kalifornijoje paskutinius 3 gyvenimo metus. Atvyko čia iš New Yorko jau nebegalvodamas drauge su žmona, kuri įieškojo vyriui palankesnio klimato. Riverside gyvendamas, jis dar palaikė ryšius su Los Angeles lietuvių rašytojais, kurie retkarčiais jį aplankydavo. 1961 m., 75 metų sukakties proga, rašytojai aplankė jį didoku būriu. Kiek vėliau Jurgelionis buvo pakviestas literatūros — poezijos skaitymų popietei, kurioje jis skaitė savo vertimus iš Omaro Kaijamo. Šiais, paskutiniaisiais, savo gyvenimo metais Jurgelionis, sveikatai leidžiant, vis dar kūrė ir spaudai paruošė naują savo rinktinę poezijos rinkinį. Tęse taip pat vertimus iš Omaro Kaijamo, kurį buvo labai pamėgęs ir norėjo pamatyti išleistą lietuviškai.

Velionis gimė 1886. I. 1. Kupiškėje, augo Panemunėlėje, mokėsi Petrapilyje, Krokuvoje ir Čikagoje. 21 metų sulaukęs, jo paties žodžiais, per klaidą įklyvęs Vilkaviškio kėlėjan už revoliucinę veiklą, turėjo bėgti. Dr. K. Griniaus padedamas, jis pabėgo į Suomiją, iš kurios pasiekė Prancūziją, Škotiją ir Lenkiją. Nuo 1909 metų, Jurgelionis, Karolio Račkausko — Vairo kviečiamas, persikėlė į JAV, kuriose jis visą gyvenimą dirbo redaguodamas lietuvių laikraščius, kurdamas, veikdamas visuomenėje. Produktingiausi gyvenimo metai buvo I Pasaulinio karo metu ir po jo.

Jurgelionis pasižymėjo dar Petrapilyje tapdamas pirmuoju lietuvių teatro aktorium, jo vedėju ir mokytoju. Petrapilyje Jurgelionis davė pirmas vaidybos pamokas Lietuvos operos solistui Kiprui Petrauskui. Ten jis susipažino su kalbininkais K. Būga ir K. Jaunium, kurie jį paskatino domėtis kalbotyra. Todėl jis klausė pas pagarsėjusį kalbininką lenkų profesorių J. Rozvadovskį Jagailos Universitete Krokuvoje.

Atvykęs į JAV, Jurgelionis studijavo teisę DePaul Uni-

versitete, kurį baigė 1919 m. Buvo gavęs ir Illinois valstybės advokato praktikos teisę, tačiau šios profesijos nemėgo ir advokatūra mažai vertėsi.

Būdu Jurgelionis buvo idealistas, vienišas ir labai dažnai kategoriškas, jausmingas, egoistiškas. Siekė būdo savumai jam bendrauti su žmonėmis nepadėjo. Tačiau, jo idealizmas buvo neabejotinas, nuoširdus ir nesavanaudiškas. Žmonos prisiminimais, jis niekad nedvejodavo pasidalinti geriausiu, ką turis, net su visais svetimais. Labdarybei ir šalpai jis išleisdavęs labai daug. Iš savo draugų jis mažai reikalavo, bet buvo jiems ištikimas. Iki paskutinių savo dienų jis labai šiltai atsiliepdavo apie Karolį Vairą ir su juo palaikė ryšius.

Rašantis pažino velionį tik paskutinius trejus metus, tačiau ir retai matantis kalbos vis nukrypėdavo praeitin prisimenant velionies bendradarbius — K. Vairą, J. Šliupą, Olšauską; arba nagrinėjant labiausiai rūpinimą klausimą — kaip išleisti spaudai paruoštą rinktinę poezijos rinkinį. Trečia tema buvo Omaro Kaijamo vertimas, apie kurį velionis kalbėdavo su dideliu užsidegimu, pergyvenimu, parodydamas savo vertimus ir aiškindamas minties ir žodžių išreiškimo sunkumus.

Kleofas Jurgelionis išleido kūrinių: Petrapilyje — Adomo ir Jievos vertimą eilėmis ir proza, Krokuvoje — Panemūnėlio tarpės fonetiką (lenkiškai), kuri 1911 m. buvo išleista JAV ir lietuviškai, Scrantone — tęsiniu Laisvoje Mintyje, studija — kun. A. Vieno žinškis ir jo dainos, kuri buvo atskirai atspausdinta 1910 m., Čikagoje — Deklamatorių, 1911, Mislų knyga, 1913. Šekspyro Mackbeth'o vertimą, 1915, poezijos rinkinį Glūdi — Liūdi, 1916, išspausdino Naujojo Gadyne 2 veiksmy Saulės Dukrą. Paskutiniais metais Jurgelionio poezija buvo spausdinta Aiduose ir Lietuvių Dienose.

Iš jo visuomeniškių darbų labiausiai pažymėtinas darbas vadovaujant ir redaguojant lietuvių laikraščius: Skotijoje — „Rankpelnis“, kuriame dirbdamas jis išmoko raidžių rinkimo amato, Scrantone — „Laisvosios Minties“ spaustuvininkas, Čikagoje — Olšausko „Lietuvos“ red., „Naujiečių“ vedėjas 1919 — 1923, „Draugo“ red., New Yorke — „Tėvynės“ red. 1938 — 1941 m. 1930 — 1935 metais Jurgelionis dirbo Čikagos Margučio radio valandėlėje, kuriai rašė ir pats vaidino labai išpopu-

Sir Ernest MacMillan dirigentas vedas per CBC talentų festivalį.

liarėjusį radio vaizdėlį — „Ma kalų šeimyną“. Čikagoje jis taip pat paruošė ir režisavo vaidinimą 1932 m. Pasaulinėje Čikagos Parodoje. Olšausko „Lietuvoje“ dirbdamas, jis sumanė išleisti Lietuvių Enciklopediją, bet netesėjo.

New Yorke gyvendamas, Jurgelionis tarp kitų užsiėmimų tapo aistringa arklų lenktynių sekleju. Arklus sekdamas, jis išdirbo savo sistemą lenktynėms ir bendradarbiavo lenktynių laikraštyje „Racing Form“. Šiuo laikotarpiu jis parašė bene kelias knygeles anglų kalba apie arklus, jų vertinimą lenktynėse ir labai kritiškai atsiliepė apie lenktynių administravimą. Viena šių knygų buvo išpopuliarėjusi, tačiau jo kritiškas lenktynių administravimo vertinimas privertė santykius su šiuo laikraščiu nu traukti.

Jurgelionis buvo vedęs ir užaugino vieną sūnų, Skotijoje gimusį Vladą Val Jurgell, kuris šiuo metu verčiasi konsultavimu prekybai New Yorke. Sesuo Elena Jankauskienė gyvena Paryžiuje Eduardo Turausko šeimoje ir dvi seserys Lietuvoje. Brolis daktaras Jurgelionis mirė Lietuvoje bene 1963 metais. Antroji Jurgelionio žmona yra švedų kilmės, gyvena Riverside, kur dėsto

Nukelta į 6-tą psl.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.
Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI, IR KITI ĮVAIRŲ MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm. Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse. Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blvd. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknėlėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų. Ateikite ir išsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

vedėjas, kalbą Audinių fabriko Litex Kaune

Buv. Lietuvos pilietis — laisvai lietuviškai.

Sun Life Assurance Company of Canada

MALONIAI PRANEŠA, KAD

Albertas Kinderis

ALBERT KENDARIS

YRA JŪSŲ DRAUDIMO ATSTOVAS.

Jis gavo specialų apmokymą ir yra pasirengęs tvarkyti visus jūsų gyvybės draudimo reikalus. Jo patarNAVimai bei patarimai yra suteikiami be jokio įsipareigojimo ir nemokamai.

Pasimatymui molonėkite skambinti:

Darbe: 866 - 6411

Namuose: 484 - 8360

LASALLE AUTO SPECIALIST REG

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

Įvairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žižys

Istaigos VI 2-1427.

Namų 366 - 9094

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.

Taisau ir Remodeluoju.

6396 Bannantyne, Verdun.

Tel.: dienomis AV 8-2352.

PO 6 val. PO 7-6183.

A. NORKELIŪNAS

Commisioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montrea 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

TORONTO

TORONTO JŪRŲ SKAUTAI-ĖS

Ivykus LSS skilimui, brolija ir Seserija bando nušviesti įvykius kitoje šviesoje. Seni jūrų skautų vadai dabar apšaukiami nieko neišmanančiais jauniukais, bauginami tėvai, kad jūrų skautai bus apmokomi jūrininkystės. Ištraukiami iš pelėsių buvę kadaise jūrų skautų vadovai, nieko nesusimąstę apie jūreivystę, bet kurie sako laikosi LSS statuto. Kad ir pamažu, teko atsakyti praityje tokių jūrų skautų vadovų-vių, kurie mokėjo tik balutėse braidyti ir jūrinės uniformos nešioti. Kiti dar iš viso vandens bijojo. Gyvenant tarp anglosaksų ir bendraujančių su vietiniais jūrų skautais, kuriems dažnai vadovauja buvę laivyno karininkai, teko pakelti ir lietuvių jūrų skautų vadovų jūrinį lygį, nes argi gali lietuviai reprezentuoti savo kraštą parodydami neišmanymą. Jau paskutiniomis metais Lietuvoje buvo siekiama jūrų skautininkams privalomus jachtų vadų egzaminus. Tas čia jau įvykdyta.

Toronto jūrų skautai praityje pasižymėjo savo tolimais plaukiojimais, net iki 1000 mylių. Dažnai buvo buriuojama skersai ežerą ir lankomi mažesni USA uostai. Kartais ir jūrų skautės plaukdavo kartu. Turėjome jūrų skautų, sugėbančių savarankiškai buriuoti (G. Anykaitė, A. Liaudinskaitė ir kitos). Jaunesnieji jūrų skautai-tės buriuodavo mažesne jole ežero pakraščiu, o dabar jolė uždedama ant priekabos ir pervežama ant mažų ežerų. Kitos jūrų skautės baigė CPS ruošiamus jaunesniojo loco kursus (I. Ropienė, R. Kuprevičienė). Jaunimas išmoka naudoti pjūklą, teptuką, pripranta prie darbo, tvarkos ir drausmės.

Mes skautiškos ideologijos pagalba auklėjame gerus piliečius. Tūla vadovė iš Toronto paskelbė, kad ji turi didelį patyrimą vandens sporte, baigė buriavimo mokyklą Trakuose. Iš tiesų negalėjo baigti tokios mokyklos, kurios iš viso nebuvo. 1940 m. tik rusams užėjus korp. Jūra suruošė dvejus praktinio buriavimo kursus, bet tos vadovės ten nebuvo.

Vokiečiai okupavę Lietuvą užgrobė visą buriavimo inventorių ir tik paskutiniaisiais metais davė leidimą Vilniaus Buriuotojų Klubui retkarčiais pasinaudoti esamomis jolėmis. Tai ir buvo vadinama „buriavimo mokykla“. Bet koks buriavimas buvo išpūstas! Ta vadovė niekada savarankiškai neburiavo.

Toronto Jūrų Skautijos Ne ringos tuntas žino savo užduotį ir pigi propaganda tunto ne išardys, nes darbas vyksta skautiškoje dvasioje ir nesigė

dima jūrininkystės, nes tai nėra joks nusikaltimas.

Vasarą buvo buriuojama mažąja jūrų skautų jole ir dirbama prie jachtos perstatymo darbų. Uždarus sezoną, ruošiamasi patyrimo laipsniams, tradiciniame tėvų komiteto ruošiamam vakarui „Baltijos bangos“, kuris įvyks 1964 m. sausio 18 d. Tuo po vakaro bus pradėti jūreivystės motorinio sporto ir buriavimo kursai jūrų skautams-ems, žuklautojams ir vandens sporto mėgėjams. Vasarą vieni leisīs „jūras maršas“, o mažieji buriuos pakrantėje ar keliaus upokšniais kanu.

Ir vėl svetimame krašte skambės lietuviškos komandos, dainos ir toliau tęsiamos skautiškos jūrinės tradicijos, atsižvelgtos nuo Baltijos krantų.

S.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-cio psl.

ketvirtoji futbolininkui B. Fa-loney.

z šiuo metu, Kanadoje viešė Čekoslovakijos ir Švedijos ledo rutulininkai, žaisdami eilę rungtynių su vietos klubais ir Kanados olimpinė rinktinė.

— New Yorko ledo rutulio klubas numato savo rudens treniruočių dalį paskirti pasirušimui Europoje — švedijoje, kadangi beveik visi profesionalų klubų treneriai prisipažino, kad kondicinis europiečių pasirušimas yra žymiai geresnis už š. Amerikos žaidėjų.

— Vakarų Vokietijos komanda šiame atstovaus olimpinuose ledo rutulio žaidimuose visai Vokietijai, nes po lygiųjų Berlyne — 4:4, ji nugalėjo rytinę dalį Fuesene 4:3. Vokietijos komanda olimpiniams žaidimams kitose sporto šakose yra sudaryta po eliminacinių rungtynių tarp vakarinės ir rytinės dalies. Įdomu tik, su kokia vėliava Vokietija žygiuos tautų parade.

— Sov. Sąjungos futbolo vicemeisteris Maskvos Spartakas Koelne pralaimėjo vietos FC klubui 0:1.

— Innsbruko olimpinuose žaidimuose visi sateliniai kraštai gyvena kartu su Sov. Sąjunga.

— Europos krepšinio pasekmės: Suomija — Vengrija 70:62, Prancūzija — Jugoslavija 85:82, Atėnų ACK — Istambulas 66:73.

— Austrijos vyriausybė nutarė į Innsbrucko olimpiniams žaidimams garbės svečiais pakviesti veina Sov. Sąjungos ir JAV kosmonautą.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET & SEGUIN

Barristers, Solicitors, Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

TAUPLYK IR SKOLINKIS

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už depozitus „Parama“ moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama“ ima 7% vieton 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;

šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tik tai pirmadieniais ir penktadieniais.

KAS KALTAS...

Atkelta iš 3-cio psl.

ty. Nors ir kaip liežuvis būtų lankstus kalbai prie kurių no rėtum prisitaikinti, vistiek lik sies tartum purvas prilipęs prie svetimo bato.

Senimas visą amžių kovojęs ir sunkiai dirbęs šiame krašte netoki darbą, kuriam visais savo jaunystės metais ruošėsi, o dabar prisitaikęs prie senatvės, turi pilną poilsio teisę. Tą sunkų ir atsakomąjį tau tinį darbą turi perimti jauni mas, nes tai yra įgimta pareiga tautos testinimui palaikyti. Taip pat ir lietuviškos spaudos palaikymas yra jaunimo pareiga.

Kanada yra laisvės ir tolerancijos kraštas. Visoms tautoms leidžiama laisvai kalbėti savo gimtąja kalba. Tokia teise turi ir lietuviai. Tiek angli, tiek ir prancūzų, dviejų pagrindinių Kanadoje esančių rasų žmonės daugiau reikš pagarbos gerai kalbančiam jų kalba ir prisipažinusiam save esant lietuviui. Jaunų žmonių karjerai nesusidarys jokių kliūčių taip pat aiškiai prisipažinusiam lietuviui. Tat kokia prasmė save žeminti svetimtaučių akys neigiant savo kilmę ir peržengti Dievo suteiktą privilegiją vadintis lietuviu.

K. Truska.

MIRĖ POETAS KLEOFAS JURGELIONIS

Atkelta iš 5-to psl.

vietos miesto kolegijoje seserų mokykloje.

Nors Kleofas Jurgelionis buvo katalikas, religijos neaprak tikavo. Jau ligoninėje esant, jį aplankė katalikų ir protestantų kunigai. Jurgelionis pasirinko vietos liuteronų parapijos kunigą G. W. Carlson. Tuo būdu, ir laidotuvas buvo liuteronų bažnyčioje. Jo paties noru, kūnas buvo paskiau sudegintas ir bus perkeltas į Lietuvių Tautinės kapinės.

Laidotuvas dalyvavo vietos lietuviai ir rašytojai iš Los Angeles. Poetas Bernardas Brazdžionis bažnyčioje apibūdino velionį žmogų ir kūrė lietuviškai, rašytoja Alė Rūta-Arbienė apibūdino angliškai. Kun. Carlson pabrėžė, kad Jurgelionis simbolizuoja Ameriką, kurioje visos tautybės, visos religijos moka rasti kelią bendravimui, kurioje kritiškai gyvenimo ir mirties momentais katalikas gali laisvai pasirinkti liuteronų patarnavimus ir pagarbiai palydimas dalyvaujant tiek katalikams, tiek ir protestantams, amerikiečiams ir lietuviams.

Kleofas Jurgelio — Kalėdų Kaukės paskutinis troškimas buvo matyti savo darbą spaudoje. Kaip dažnai būna, gyvenant esant tie troškimai sunkiai įgyvendinami. Gal žmogus savo mirtimi paskatins skaitančią visuomenę susirūpinti jo paskutinį 230 psl. rinktinės poezijos veikalą išleisti.

Įvairūs siuntiniai iš Kanados:

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR. Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos v-bių siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. JA 8-6686, V. Juraitis. 94 Douglas St., Sudbury, Ont. OS 3-5315, M. Venskėvičienė. Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA.

Bendruomenės patarnavimai, kuriais galite pasinaudoti

DAUGELIS KANADOS BENDRUOMENIŲ TURI PROFESINIŲ BEI SAVANORIŠKŲ VEIKĖJŲ ORGANIZACIJŲ, PASIRUOŠUSIOS SUTEIKTI PAGALBĄ BEI PATARNAVIMUS KIEKVIENAM GYVENTOJUI, REIKALUI ISTIKUS.

Tie patarnavimai apima:

- NAMINĮ SLAUGYMĄ
- PRAMOGŲ PROGRAMAS SUAUGUSIEMS IR JAUNIESIEMS
- PAGALBĄ, ISKILUS ŠEIMOS PROBLEMOMS
- KŪDIKIŲ SVEIKATOS KLINIKAS, ĮJUNGIANČIUS SKIEPIJIMĄ IR DAUGELĮ KITŲ.

JEIGU TAMSTA AR TAMSTOS ŠEIMOS NARYS YRA REIKALINGAS TOKIŲ PATARNAVIMŲ, NIEKO NE-LAUDKAMAS PRAŠYK TOKIOS PAGALBOS.

JĮ MIELAI BUS TEIKIAMA.

BENDRUOMENĖS PATARNAVIMAI YRA ISVARDINTI JŲSŲ TELEFONO KNYGOS GELTONUOSE PUSLAPIUOSE PAVADINIMU:

„SOCIAL SERVICE ORGANIZATIONS“

TOS ORGANIZACIJOS YRA PASIRUOŠUSIOS TAMSTAI PATARNAUTI.

Guy Favreau

GUY FAVREAU,
Pilietybės ir Imigracijos Ministeris.

LIETUVOS TEATRŲ REPERTUARAS

Iš originaliųjų pjesių Lietuvos teatrai 1961-62 m. sezone tepastatė šešis veikalus, o šių metų sezone — vos tris. Įdomi pastaruoju metu giriama K. Sajos pjesė „Nerimas“ istorija — veikalas, pagal režiminę spaudą „kelias aštrias gyvenimo problemas“, kalbas apie „naujo žmogaus“ formavimąsi, pasirodo, tik su dideliu vargu pateko į Vilniaus akademinio dramos teatro sceną. Prieš ten pasirodydamas Sajos veikalas buvo gulėjęs trijų teatrų vyr. režisierių stalčiuose ir visi buvo atsisakę sto tyti pjesę. Teatrai, „nesugebėję“ įvertinti partijos reikalavimams artimo veikalo, tai — Panevėžio (J. Miltinis) teat-

ras, Kauno ir Klaipėdos dramų teatrai, meno lygiu laiko mi vienais pačių stipriausiu Lietuvoje. Nenuostabu, kad abu autoriai rašytojų žurnale Lietuvos teatrus kaltina ir jiems prikla „dabarties pulso“ nenujautimą.

J. Grušas laikomas vienu stambiausių dramaturgijos meistrų, bet štai jo istorinė drama „Zigmantas Sierakauska“, prieš porą metų premijuota konkurse, vis dar tebeguli kelių teatrų režisierių stalčiuose. Šalia tokių keistenybių (autorai tyli, kad dėl kai kurių istorinių, kad ir Grušo, dramų lemiamąjį žodį gali turėti

partija. — E.), dar stebina ir tai, kad net ir „pilnavertės“ pjesės tepastatomos tik viena me teatre. Kokių dramaturgų — lietuvių kūrinių statomi šių dienų Lietuvoje? 1961-62 m. sezone pastatyti K. Sajos „Nerimas“, A. Griciaus „Ir ūsai nepadėjo“, J. Mackonio „Ulijona“, J. Grušo „Prof. Markas Vidinas“, V. Miliūno „Odisėjas vis negrižta“ ir A. Guzevičiaus „Dvikova“, o 1962-63 m. sezone V. Rimkevičiaus „Ratas“, J. Josadės „Nepalik manęs, Liuda“ ir R. Mikalauskaitės „Sužadėtinė“. E.

LIETUVIAI ATIDARĖ NAUJĄ AUTOMOBILIŲ ATSTOVYBĘ

R. R. 3, Bolton, Ont. Tel. Bolton 857-1030
Parduodami: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II, CORVAIR, CORVETTE (sportinis) ir OLDSMOBILE automobiliai bei CHEVROLET sunkvežimiai.

Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir priimami kaip trade-in.

Visais automobilių reikalais kreptis:

Atstovybė yra prie plento, į pietus nuo Bolton miestelio, ir turi didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechaniški pataisymai.

JUOZAS STALIORAITIS

Namų tel. RO. 2-2407

Telefoniniai pasikalbėjimai iš Toronto apmokami Albion Motors Ltd. pasakius „collect charge“.

Montrealio ir kitų tolimesnių vietovių pirkėjams kainas duodame paštu ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš savo prekybos.

Mūsų kainos žemiausios. Rašykite lietuviškai arba angliškai.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

HAMILTON

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS,

1. Šaukiamas š. m. sausio 19 d. A. V. parapijos salėje, 4 val. p. p. su šitokia dienotvarkė:
2. Susirinkimo atidarymas.
3. Prezidiumo sudarymas.
4. Protokolo skaitymas.
5. Pirmininko pranešimas.
6. Iždininko pranešimas.
7. Kontrolės komisijos pranešimas.
8. Rinkiminės komisijos sudarymas.
9. Klausimai ir sumanymai.
10. Susirinkimo uždarymas.

Šitas susirinkimas svarbus tuo, kad čia reikės sudaryti komisiją, kuri rūpintųsi naujos B-nės valdybos išrinkimu. Da bartinė Bendr. valdyba savo dviejų metų kadenciją užbaigs su Vasario 16-tos minėjimu. Tą dieną Hamiltone yra pravedami rinkimai. Į šitą susirinkimą atvyksta iš Rodney, Ont. ir Kanados Liet. Fondo pirmininkas Vincas Ignaitis, kuris nori hamiltoniečius dau giau supažindinti su Kanados Liet. Fondo veikla. K. M.

ISIBRAVĖ KLAIDA

Pranešime apie solidarumo įnašą, turėjo būti pasakyta du doleriai, ne vienas, nes solida rumo mokestis yra du doleriai.

PUIKŲ VEDAMĄJĮ

patalpino vietos dienraštis

NAUJOJI HAMILTONO LN GALIMYBĖ

Rašo Stasys Bakšys

Sunku patikėti, kad tiek daug lietuvių, svarstydami di deles ir sudėtingas problemas, kaip kad praėjęs visuotinis L N narių susirinkimas diskutavo tolimesnį LN įsigijimo ke lią, viską sprendžia ne šaltai apskaičiavimais ir protu bei valia, bet visiškai pasiduoda sentimentalizmui ir išneša sp rendimą, kurio įvykdymas gy venimo tikrovėje prie dabarti nių nuotaukių neįmanomas.

Praėjusiose „NL“ nume riuose aš daviau vienintelę re alią galimybę, kaip ir kokius Lietuvių Namų Hamiltone statyti. Šį kartą noriu smul kiau panagrinėti patį naująjį projektą.

Naujoje LN versijoje pir mas pastato aukštas būtų ski riamas Lietuvių Ramovei, ant ras — lietuviškam viešbučiui ar viengungių butams, o virš šių dviejų, pagal sklypo plotą, eitų 6 aukštai būtų, viso apie 63 vienetai. Pastatius mūsų sklype tokį pastatą jis puikiai verstųsi finansškai ir turėtų vi są eilę mums būtiniausių lietu viškų patalpų.

Pirmiausia tad duodu są matas, kiek tokie LN kainuo tų ir ką iš jų gautumėm.

1. LN pastatymo sąmata:
1. Liet. Ramovė ir pamatai \$ 40,000
2. 84 butai, įskaitant II aukšto vieng. butus vienetas po \$6,000 504,000
3. Sklypo asfaltav. \$ 5,000
4. Honoraras archit. \$ 4,000
5. Advokatai ir kitos išlaidos \$ 2,000
6. Statybos leidimai \$ 2,000
- Viso \$557,000
7. Žemė (jau išmokėta), pagal dabartinę kainą \$ 95,000
- Iš viso LN kainuotų apie \$652,000
- Iš šios sumos \$95,000 atme tus, pats pastatas atseitų apie \$557,000. Statybos finansavi mui morgičių b-vės lengvai su tinka duoti be jokių asmeniškų garantijų \$550,000, pasko lą iš 7% metams ir atmokamą per 25 metus. Tuo būdu šio

„The Hamilton Spectator“ gruodžio 24 d. kuriame nuro do, kad rusų „Viestnik Statis tiki“ žiniomis, Sov. S-gos gy ventojų skaičius išaugo iki 224 milj. 800 tūkst. Tačiau, kaip vedamajame toliau rašo ma, rusai nenurodo, kad teri torija pagelbėjo gyventojų skaičiaus padidėjime, nes tas būtų jiems „embarrassing“, kadangi parodytų Sov. Sąjun gos imperializmą, kuris tikru moje toks yra. Laikraštis to liau pažymi, kad Jungtinėse Tautose rusų atstovai kaltina JAV ir D. Britaniją steigimu ekonominio imperializmo. Amerikiečių atstovai atsako, kad kitos tautos atsisako sa vo imperijų, tuo tarpu Sov. Sąjunga, antrojo karo metu, savo ribas išplėtė iki buv. Bri ty imperijos ribų. Kaip pavyz dį, laikraštis nurodo britų pa imtą dokumentą, kuriame at žymėtos tos tautos valstybės, kurios nuo 1815 metų bu vo rusų pagrobtos ir savo orbi tą, atžymint Lietuvą, Latviją ir Estiją. Labai dažnai, laik raštis toliau rašo, vakarų pa saulės yra išmetamas rusų iš balanso, užmetant jam kolo nializmą.

Imperializmo skraistė tin ka Rusijai ir raudonieji turi ją nešioti. K. B.

VANCOUVER, B.C.

K. L. B. B-NĖS B. K. APYLINKĖS VALDYBOS KALĖDINIS APLINKRAŠTIS

KLB Britų Kolumbijos apy linkės v-ba išleido kalėdinį ap linkraštį, kuris sužymi laiko reiškinis visoje apylinkėje. Reiktų tokius aplinkraščius ir spaudai pasiųsti, nes jie įdo mūs ir platesnei visuomenei.

Kalėdų Eglutė

buvo suruošta gruodžio 29 d. Vancouveri, ortodoksų salėje. Programoje: Kalėdų senelis su dovanėlėmis iš Lietuvos, jau nųjų talentų pasirodymas — meninė programa. Pabaigai kavutė suaugusiems.

Naujųjų Metų sutikimas

suroštas gruodžio 31 d. Van couvery, ortodoksų salėje.

Lietuvių klubas

Jau seniai buvo keliamas reikalas įsteigti Lietuvių Klu bą Vancouveri. Jo tikslas bū tų paruošti galimybę lietuvia-

ms dažniau susitikti, duoti pa tarnavimus, už kuriuos mes daug mokame kitur eidami, sudarytų galimybę B-nei eko nomiškai sustiprėti. Klubas bū tų lyg b-nės kooperatyvas, taupomos kasos, skolininkų b ve — taip pat talpintų veiklą kaip šachmatai, filatelija, šo kiai, minėjimai, jaunųjų talen tų ugdymas ir tt.

Nuomones, sumanymus šių sti adresu: Mrs. L. Vilenci kas, 305 W. 11-th Ave., Van couver, B. C.

Šachmatai.

Yra grupė tautiečių, kurie norėtų sudaryti šachmatų rate lį, suorganizuoti turnyrus, su sitikti su miesto šachmatinin kais. Šiuo reikalu prašome at siliepti adresu: Mrs. L. Vilenci kas, 305 W. 11-th Ave., Va ncouver, B. C. Tel. TR 4-3715.

Netto pelnas . . \$25,797
Plius atmokėjimas pagrindi nės skolos (įeina į atmokamą \$46,233 sumą) . . . \$ 8,000
Galutinis met. pelnas \$33,977

Tokių būdų mūsų sklypas ir papildomai investuotas akcijų pavidale \$100,000, kapitalas duotų \$33,977 pelno. Nuo to kio pelno reiktų mokėti val džiai pelno mokesčių (atskai čius amortizacijai \$ 10,000) apie \$5,000 ir galutiname re zultate mūsų pelnas prieš amortizaciją būtų \$27,977.

Lietuviškoji LN dalis.

Naujajame projekte, I au kšte, būtų klubas, šachmatų ir bilijardo kambariai, virtuvė, kavinė, pora ar trys kambariai or-joms, salė apie 150 vietų, prižiūrėtojų butas, bankeliui patalpa ir raštinė. Šis išplana vimas gali kiek svyruoti. II aukšto dalis būtų galėtų būti naudojama pravažiuojantiems ir svečiams apsisistoti ir mūsų pensininkams apsigyventi (jei būtų toks pareikalavimas). Kaip matome, didelę dalį lie tuviškų aptalpų iš ankstyvesnio projekto perkeltumėm į naująjį. Vietoje pajamoms nu matytų 12 alėjų bowling'o, čia turime daug tikresnes pa jamas iš butų. O nuo didžio sios salės tekėtų, kol prasig yvensime, atsisakyti. Be to ji tuo tarpu ir neaktuali, nes į pa

rengimus dabar renkamės tik po 20—50 žmonių. Betgi jau nimas ir o-jos naujame projek te savo veiklai turėtų puikiau sias sąlygas, nes turint garan tuotas ir pakankamas paja mas, LN salė ir kambariai bū tų jiems duodami, nors ir kas dieną veluti. Prisimintina dar gi, kad šio pastato operavi mas yra nesudėtingas ir nere i kalauja specialaus, kvalifikuo to ir brangiai apmokamo vedė jo.

Mūsų visų pareiga į šią nau ją galimybę pilnai įsigilinti ir pasiūlyti savo pastabas ar pa taisas, bet tik jokių būdų, jo net nepasvarsčius, įpykusiai šaukti (kaip praėjusiame susi rinkime): „Mums ne biznio, bet Lietuvių Namų reikia!“ Žinokime, kad gyvenimas klai dų netoleroja! Nenorėsimė biznio, — neteksime ne tik Lietuvių Namų, bet ir į juos sudėtų lėšų. Dažnas tautietis štai ko nori iš LN v-bos: „Pa statykite Let. Namus grynai tik mūsų liet. reikalams, dau giau iš mūsų pinigų neprašyk te, mokėkite už jau įdėtus šim tines procentą ir, kai paprašysiu savo pinigus grąžinti, juos išmokėkite“. Bet tai juk aiš kiai matome, kad utopija. Tad mano nuosirdus patari mas: blaiviai pagalvokime apie šį naująjį LN projektą ir pasistenkime jį realizuoti.

Skelbimas nr. 8.

DIEVO KARALYSTĖ

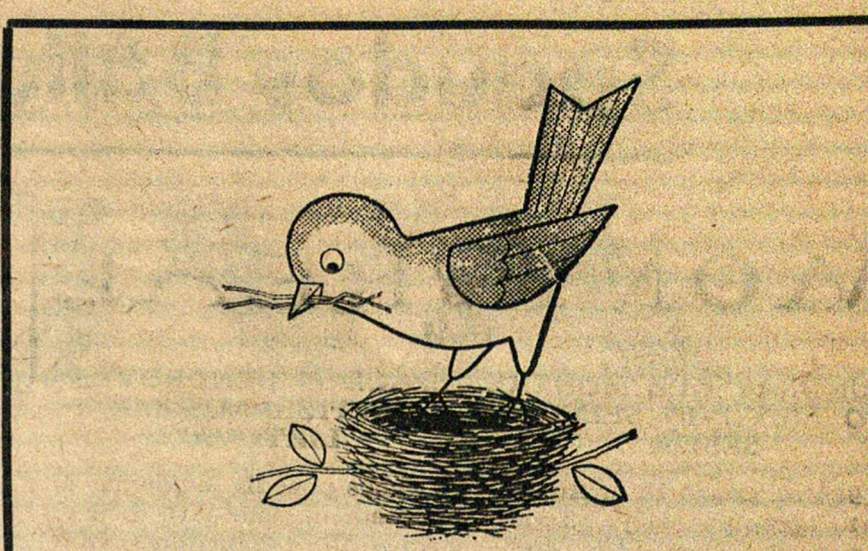
Tęsinys.

Artimi Santykiai Tarp Karalystės Ir Jos Žemiškųjų „Kunigaikščių“

Susisiekimas tarp anų dviejų Karalystės vaizdominių arba da lių bus lengvas ir tiesioginis, ir to kiu būdu valdymas ir mokymas žmonijos bus tobulas. „Kunigaikš čiai“ bus dieviškojo susisiekimo tarpininkais. Mums atrodo, kad tokias mintis paduoda mūsų Vieš paties žodžiai į Natanaelį: „Jūs matysite atvirą dangų ir Dievo an gelus (pasuntinius, naujosios ga dynės „kunigaikščius“) užžengian čius ir nužengiančius ant žmo gaus Sūnaus“. (Jono 1:51). Ar ne buvo Juozapo sapnas apie kopė čias tarp dnagaus ir žemės, kuriomis paslai nulipdavo ir užlipdavo, pranašystė sapno pavidale, atvaiz dinanti būsimąjį artimą bendravi mą tarp dangaus Karalystės ir pa saulio, kuriame dalyvavo ir vėl dalyvaus patsai Jokūbas, laimin damas pasaulį? Mes tikime kad toks buvo ano sapno tikslas. — I Mozės 28:10-12.

Sventas Raštas aiškiai skelbia, kad Mozė, Įstatymo sandoros tar pininkas, atvaizdino Krsitų, Nau josios Sandoros Tarpininką, ir taip paprastai supranta Biblijos tyrinėtojai; bet ne visi pripažįsta Mozę kaip atvaizdiniojo viso Kris taus — Galvos ir kūno, ir kad to kioje prasmėje visas Evangelijos amžius buvo Kristaus išaukštinimo laikas. Bet toks yra vieninte lis vaizdo pritaikymas, atitinkan tis daugeliui įvykių: pavyzdžiui im kime tekstą, kuris parašytas Ap. Darbai 3:22, 23.

Padarant su Izraeliumi Įstaty mo sandorą Sinajaus kalne, atro do kad Mozė atvaizdino pilną Kris tų (Galvą ir kūną) Tūkstantmeti nio amžiaus pradžioje, tada kai bus įvesta į pasaulį Naujoji San dora — po to kai „didžiojo (sep tintojo) trimito garsas“ ir didelė

Pavasaris skirtas paukščiams Atlikite pagerinimus dabar!

KODEL LAUKTI ŠILTO ORO, KAD GALETUMĖTE PATAISYTI SAVO NAMĄ? Su NHA Namų Pagerinimo Paskola, gaunama per jūsų banką, jūs galite atlikti dabar. Padarykite tai greičiau ir daž nu atveju galite sutaupyti pinigų. Patikrinkite sąrašą darbų, rei kalingų atlikti prie jūsų namo ir nedelskite. *Atlikite pagerinimus dabar.

* Dažymas ir popieravimas	* Vonių ir virtuvės įrengimai	* Papildomi kambariai
* Priėngis	* Pamatinės sienos	* Elektrinės sistemos
* Sildymas	* Praustuvės ir šulinių įrengimai	* Vandentiekio darbai
* Salkos kambariai	* Rūsijos	* Dabninimosi kambarys
* Rūsijos	* Tvoros	* Spintos
* Tvoros	* Mūrinimo darbai	* Ugniavietė
* Mūrinimo darbai	* Grindys	* Dvigubi langai ir durys
* Stogas	* Insuliacijos	* Vėjo ir saulės uždangos
		* Nejudamos krosnys ir šaldytuvai
		* Garažas ar mašinai vieta

Kas gali gauti paskolas? Namų ir apartamentų savininkai. Kaip greit reikia paskolą grąžinti? Priklauso nuo sumos dydžio. Pa skolos gali būti atmokamos dalimis kas mėnesį, įskaitant ir nuo šimčių net iki 10 metų laikotarpiu.

Kur gauti smulkesnę informaciją? Kreipkitės į banko direktorių. PADARYKITE TAI DABAR.

Tat būsite atlikę reikalingus pataisymus ar pagerinimus nedelsdamas.

KODEL LAUKTI PAVASARIO?

Hon. Allan J. MacEachen
Minister of Labour, Canada.

mis, žemė drebėjo griauštiniai su graudus, atvaizdino faktą, kad Kristaus kūnas bus pilnas, paskiau gaus Karalystę tada kai įvyks da bartinės tavrkos perkeitimas, pa sauliui patekus į didžiuosius su spaudimus, kokių dar niekados ne buvo.

Bus daugiau.

Kas įdomiausi apie Tiesą, reika laukite knygų katalogą. Neturtin giems siunčiam (veltui) mažas knygeles ir traktatus. Pareikalavi mus siųskite šiuo adresu: L. B. S. A. 212 E. 3rd, Str. Spring Valley, Ill. U. S. A. (61362).

— Iš Vengrijos pranešama, kad Prachoje, Budapešte, Var šyvoje ir rytų Vokietijos Pan

kove su susirūpinimu stebima Vakaruose pasireiškianti rai da: šalia sovietinės ir kinų li nijos jau atsirandanti „trečioji jėga“. Ją atstovaujanti jauno ji komunistų karta, siekianti būti visiškai nepriklausoma ir nuo Maskvos ir nuo Pekino.

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas

Tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

KNYGOS - KNYGOS

GERIAUSIA DOVANA

TOPOGRAFINIS ŽEMĖLAPIS	25.00
L. Valiukas. LITHUANIA LAND OF HEROES	4.75
S. Zobarškas. GANYKLŲ VAIKAI	0.75
A. Vytenis. RAUDONOJI ZVAIGZDĖ	0.75
VARPAS 1963 METŲ	2.00
Plokslė ŽIRGINELIAI	5.00
B. Bradžionis. VIDUDienio SODAI	4.00
A. Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS SLEIVYS.	2.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS	3.50
F. Moriac. GIMDYTOJA. Romanas.	1.75
Alė Rūta. LIKIMO KELIU	1.50
B. Rutkūnas. SPARNUS MAN META PAUKŠTĖS.	1.50
A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS.	1.50
Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKES.	1.50
P. Jautulis. PO TOKSTANCIAIS KAUKIŲ.	1.50
B. Rukša. UGNIES PARDAVEJAS.	1.50
M. Romeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA.	0.25
K. Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ.	2.00
Z. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE.	0.50
Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UZTEKĖJIMAS.	1.00
B. Babrauskas. LIETUVOS KELIU	1.00
J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS.	3.00
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLEJIMAS.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI I D.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI IR MINTYS II D.	5.00
A. Giedrius. MURKLYS.	1.80
M. Slezevičius. GYVENIMAS IR VEIKLA.	5.00
Baltijos Žuvėdra. GRANDINĖS.	1.50
S. Zobarškas. PER SALTĮ IR VEJĄ.	0.75
V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS.	1.10
J. Mingėla. PATARLES, PRIEZODZIAI, PASAKOS.	3.50
A. Tuly. TOŽŲ KLUBAS.	3.00
Kišeninis žodynas. LIETUVISKAI ANGLISKAS ir ATVIKRSČIAI.	2.00
B. Pūkelevičiūtė. METOGES.	1.00
P. Orintaitė. MARTI IS Miesto.	0.75
P. Babickas. DRAMBLO KOJOS.	2.00
K. Požeraitė. NUSIDEJĖLE.	2.00
Dr. J. Prunskis. AUKŠTŲN SIRDIS.	2.00
B. Rukša. ŽEMĖS RANKOS.	1.50
P. Orintaitė. TAFILĖ NUO KRAZANTĖS.	2.00
Dr. K. Gudaitis. ŽALGIRO PERGALE.	1.00
Sv. Istorija. NAUJASIS IR SENASIS, ĮSTATYMAI	Po 1.00

P pinigų siųskite adresu: 7722 George St., LaSalle, P. Q.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas. Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Spaudos Balias Montrealy vasario 8 dieną!!!

MONTREAL

ŠAUKIAMA KLB MONTREALY ALIO LIETUVIŲ SEIMELIO SESIJA

1964 m. sausio 12 d. Aušros Vartų parapijos salėje 12 val. 30 min. Šaukiama KLB Montrealy alio lietuvių Seimelio sesija. Visi naujai išrinktieji Seimelio atstovai, ir visų Montrealy je esančių lietuviškų organizacijų valdybų pirmininkai, arba jų įgaliojoti asmenys, ir visa lietuviškoji visuomenė maloniai prašoma sesijoje dalyvauti.

Seimelio Prezidiumas.

KALĖDŲ EGLUTĖ LIETUVIŲ VAIKAMS

paruošta Tėvų komiteto, šiemet buvo Šv. Kazimiero parapijos salėje. Programą eglutėi paruošė Vinco Kudirkos mokyklos mokytojai su mokiniams.

Kaip kasmet, Kalėdų eglutė — didžiausias vaikų subuvi mas, kurio centre — Kalėdų senelis su dovanomis.

Eglutės iškilmes atidarė mokyklos vedėja, J. Blauzdžiūnaitė, pakvietusi tarti žodį Šv. Kazimiero par. kleboną dr. F. Jucevičių. Po to prasidėjo Eglutėi pritaikyta programa. Eilėraščių „Kalėdos“ deklamavo J. Žukauskas. Vaidėdėl „Kalėdų Naktį“, B. Mažeikienės, vaidino didelis mokyklos „kollektivas“. Tris sekutes vaidavo Onytė — Jūratė Kirkilionytė, Marytė — Dainė Kербелėytė ir Fejė — Dalia Sabalytė.

Snaigėmis buvo: R. Ališauskaitė, V. Bunytė, L. Gabrusevičiūtė, A. Kudžmaitė, V. Kudžmaitė, B. Lymanaitė, R. Naruševičiūtė, A. Oscilaitė, L. Selenytė, D. Stankevičiūtė, N. Ubartaitė, S. Žiurkevičiūtė, V. Blauzdžiūnaitė, A. Lukauskaitė, L. Skučaitė, D. Blauzdžiūnaitė.

Lėlės buvo R. Kudžmaitė, G. Norkeliūnaitė, A. Norkeliūnaitė, J. Stankaitė, L. Stankevičiūtė, B. Ubartaitė. Lėlės - Pajacai: R. Bunytė, D. Tusaitė, L. Selenytė, A. Žurkevičiūtė, V. Malciūtė.

Kinietiškos lėlės: Ir. Mališauskaitė, D. Rudzevičiūtė, G. Paulauskaitė, A. Tusaitė. Žaislai — Meškiukai: A. Gečius, J. Gečius, A. Polišaitis, D. Polišaitis, A. Skučas, R. Skučas, L. Sabalytė, V. Tušas.

Mokyklos choras dainavo: „Kalėdos, Kalėdos“ ir „Kalėdų Senelio maršas“. Žodžiai D. Augienės, muz. Z. Lapino. Dainoms ir šokiais akompanavo J. Žukauskienė.

Tėvų k-to pirm. V. Lukauskas padėjo visiems prisidėti jusiems eglutė ruošiant. Kalėdų Senelio atvykimas ir dovana buvo pakiliausiu momentas. Vaikučių vaišės paruoštos Tėvų Komiteto. Pasirodžius Kalėdų seneliui, vaikai darosi sunkiai apvaldomi. Bet bandyta jį tvarkyti, žaisti.

Eglutė praėjo labai gražiai. Tėvų k-tas dėkojo, pavaišino ir apdovanojo mokytojus.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m. antradienį ir penktadienį 2-4 p. m. trečiadienį 7-9 p. m. šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W. Suite 419, tel. UN 6-8235 Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

valdybos posėdis šaukiamas šį penktadienį, sausio 10 d. 8 v. vakaro NL redakcijoje. Maloniai kviečiami dalyvauti ir revizijos komisijos nariai. Po sėdės svarbus, todėl visi nariai kviečiami dalyvauti.

SLA 123 KUOPOS

narių visuotinis susirinkimas šaukiamas sausio 19 dieną, tuojau po pamaldų Aušros Vartų salėje. Visi nariai prašomi dalyvauti būtinai, nes tai bus visuotinis metinis susirinkimas, kuriame bus valdybos pranešimai ir bus renkama ateinančioms metams nauja valdyba. Yra ir daugiau reikalų, kuriuos būtinai reikia aptarti ir padaryti savo sprendimus. Taigi nariai, neužsimokėję nario mokesčio, kviečiami jį apsimokėti.

Valdyba.

TĖVŲ ŽINIAI

Verduno Aušros Vartų ir Rosemounto Vinco Kudirkos šeštadieninės mokyklos darbą pradeda šį šeštadienį, sausio 11 d., 8 val. 45 min. ryto. Visi tėvus prašome vaikus atsiųsti laiku į mokyklas.

NAUJŲJŲ METŲ

sutikimas Montrealy buvo įvykis: AV bažnyčioje buvo vidunakčio pamaldos, šv. Kazimiero selėje buvo didžiausias susibūrimas. Daug kur privatus susibūrimai buvo: pas pp. Semogus, pas pp. Ražanus buvo susibūre po pusimty bičiulių, panašiai, kaip girdėti, buvo ir kituose miesto sektoriuose.

ŠALPOS VAJUS

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, nuo sausio mėn. 5 d. Montrealyje pradamas K. L. B. Šalpos vajus. Malonūs Montrealio tautiečiai, maloniai prašome Jus atkreipti ypatingą dėmesį į šalpos svarbą, ir neatsisakyti į Jus besikreipiantį aukų rinkėją ir savo iš galėms paremti mūsų tautinio solidarumo darbą, kuris yra taip reikalingas ne vienam mūsų tautiečiui.

Būsime dėkingi už jūsų auką, kuri ne vienam, į sunkumus patekusiam broliui ir sesei, bus ne tik materialinė parama, bet kartu džiaugsmo ir dėkingumo proša.

KLB Montrealio Seimelio Prezidiumo, Šalpos Fondo Pirmininkas J. Gudas.

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

ŠI SEKMADIENI PER CFMB RADIO STOTI, BANGA 1410, 10 VAL. VAKARO, BUS GIRDIMAS LIETUVISKAS RADIO PUSVALANDIS. Programos vedėjas L. Stankevičius.

Telef.: 669-8834

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Tėvas S. Kulbis vienam nesiūti išvyko pavaduoti klebono vienoje lietuvių parapijoje, Pennsylvanijoje.

Tėvas J. Aranauskas, ilgai darbavęs mūsų parapijoje, ketelį dienų svečiavosi Montrealyje.

Seimelio sesija įvyks ateinantį sekmadienį po 11 val. pamaldų parapijos salėje.

Išrinktas naujas mūsų parapijos komiteto narys Petras Girdžius.

Šv. Onos dr-jos susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį po 11 val. pamaldų.

Aukos Bažnyčios fondui: 12 dol. P. Kubilius, 10 dol. J. M. Juodviršiai.

Švenčių rinkliava: praėjusio sekmadienio 205.50 dol. Naujųjų metų 264 dol.

KATALIKŲ MOTERŲ

Dr-jos vakaras numatomas vasario 1 dieną, parapijos salėje, 7 val. vakare. Numatoma joms meninė programa.

V. D. KLUBO ŽINIOS

Vaikams kalėdinė eglutė klube buvo surengta gruodžio 21 d. Nors buvo gana šalta, bet vaikučių dalyvavo nemažas skaičius. Kalėdų senelis (Kazys Guzevičius) su tam tikslu pritaikytomis dovanomis stengėsi patenkinti ne tik lietuviukus, bet ir kitataučių vaikus, gyvenančius klubo aplinkoje.

Klubas turi gražią tradiciją po vaikų „balius“, kurie būna lengvais gėrimais, šokoladu bei kitais užkandžiais vaišiniai, patys rengėjai, visi dirbusieji su atsilankiusiais svečiais pasivaikštyti ir pasidalyti klubo veiklos apžvalgos žodžiais. Šį kartą labai gražiai ir reikšmingu žodžiu svečias, Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. dr. F. Jucevičius apibūdino klubo ir parapijos pasivadinių, kad šie du pasivadiniai turi giminystės ryšį, kaip ir anais Didžiosios Lietuvos laikais kunigaikščiai — Vytautas ir Šv. Kazimieras, todėl klubas ir parapija turėtų dar daugiau suglaudyti tarpusavio ryšius, išskiriant religinį klausimą, kurio atžvilgiu klubas esama visokių įsitikinimų žmonių ir kurie kaip asmenys privatus reikalus, neturėtų kenkti klubo ir Šv. Kazimiero parapijos draugystei.

Kartu dalyvavęs.

VALLEE BLEUE SKI

Slidinėjimo Centras

Val David praneša, kal keltuvai jau baigti montuoti ir kalnas atdaras slidinėjimui.

Ekskursijoms daromos didelės nuolaidos. Montrealio organizacijos prašomos į tai atkreipti dėmesį.

I.G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriaus

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Jaunimas rengia ekskursiją į kalnus sekmadienį. 8 val. mišios, o po to tuojau važiuojama į St. Anne. Užsirašyti pas komiteto narius.

Parapijos komiteto posėdis įvyks sekmadienį. Klebonas davė finansinę apyskaitą. Parapijiečiams apyskaita bus duota sausio 19 d.

Pakrikštyta Marijos ir Marmerto Mačiukų duklė Patricijos, Dianos ir Onos vardais.

Mirė Bronius Kulikauskas, 65 m., laidojamas antrad., sausio 7 d. 9 val. ryto.

Sekmadienį 10 val. pradedamos vaikams mišios, kurių metu jie patys giedos. Vaikų chorui vadovaus mokyto. Navi kėnienė. Tėvai prašomi siųsti savo vaikus 10 val. mišioms.

AUŠROS VARTŲ

choras, vedamas muziko A. Ambrozaičio jau pradėjo ruoštis vasarą New Yorke įvyksiančios pasaulinės parodos lietuvių dainos ir šokio festivalyje. Choras, gavęs repertuaro dalykus, pasiryžęs gerai surepetuoti.

Būtų labai gerai, kad į chorą dar įstotų naujų dainininkų ir dainininkių, kad choras išaugtų ir skaičiumi ir imponančiu tiskumu. Parodoje gi, kurioje dalyvaus daugelis chorų, gražu bus, kad dalyvaus didelis ir Montrealio lietuvių choras.

Prasminga būtų, kad prie Aušros Vartų choro prisidėtų choralistai ir iš Šv. Kazimiero parapijos choro — tai būtų platesnis ir pilnesnis atstovavimas.

Tautinių šokių grupė, vedama J. Piečiūčio, taip pat dalyvaus parodos šokių festivalyje.

ŽIEMOS KARNAVALUI

Montrealyje vyksta intensyvūs pasiruošimai. Karnavalo komitetas yra susitaręs su kompozitoriais, kad jie parašytų specialiai karnavalui muziką, kuri bus įrašyta į plokšteles RC A Victor firmos. Informacijos direktorius J. Ledoux praneša, kad tarptautinio žiemos karnavalo muzikos plokštelių bus išleista 100 tūkstančių.

Imigracijos ir pilietybės ministeris Guy Favreau atidarė „Tautų aukštę“.

Mūsų tautietė p. Lukrecija Bendžiūtė karnavalo reikalams apsiūrė gražiausiu dailininkės Anastazijos Tamošaitienės meno studijoje išsautu gražiausiu tautiniu drabužiu.

Inž. P. Matulis praėjusią savaitę susituokė su anglų tautos p. McGee. Buvo gražios vestuvės. Poveistuvinnės kelionės jaunavedžiai yra išvykę į JAV.

ALLIANCE

REALTIES INC.

Montreal Real Estate Board Nariai.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152
Sklypai, residenciniai namai, apartamentai, investacijos, mrogyčių paripinimas.

TAUPYK IR SKOLINKIS

SAVO KREDITO KOOPERATYVE

„LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827 Santaupos apdraustas vienas milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolinčio mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; dieną — antrad., trečiad. ir ketvirtadieniais nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472: trečiadien. nuo 7 iki 9 v. vak. ir penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

TORONTO

SLA 236 KUOPOS

susirinkimas įvyksta š. m. sausio mėn. 12 d. Liet. Namuose. Dienotvarkė 1963 m. veiklos apžvalga ir pareigų perdavimas naujai valdybai. Pradžia 1 val. po pietų.

Į naująją kuopos valdybą dabar įeina šie asmenys: J. Strazdas pirm., V. Bačėnas vicepirm., O. Indrelienė fin. skr., V. Pilėnas sekr. ir L. Rikvičienė izd. ap.

BANKO „LITAS“ REIKALAI

„Lito“ valdyba pirmame šių metų posėdyje priėmė praėjusių metų apyskaitą, samatą 1964 metams ir denotvarkę metiniam susirinkimui. 1963 metai užbaigti \$854,000 balan su. Indėliai pasiekė \$801,000, depozitai \$36,000, atsargos kapitalas \$13,150. Asmeninių paskolų išduota \$206,000, nekilnojamo turto — \$534,000. Dividendų už šėrus bus išmokėta, kaip ir praeitais metais, 4¼%. Pelno likutis — \$1,300. Metinė apyvarta \$2,381,439. 01.

Pareigų pasikeitimo proga buv. banko vėdėjui D. Jurkui Valdyba išreiškė nuoširdią padėką už sėkmingą 9 metų darbą. Nuo šių metų pradžios vedėjo pareigas perėmė Pr. Rudinskas, o D. Jurkus lieka atsakomybės vedėju ir iš dininku.

Jeigu turi piniginių problemų, pirmiausia pasitarkink, ką tau gali padėti tavoji kredito unija.

„Lito“ darbo valandos pakeistos Aušros Vartų skyriuje ir pailgintos Rosemont skyriuje. Neužmiršk pasitikrinti nuolatiniame „Lito“ skelbime.

Pr. R.

● Naginionių Stasys su sūnum Stasiu įsigijo nuosavus ir labai erdvius namus naujos statybos rajone už Rosemounto. P. St. Naginionių yra nuolatini lietuviškos spaudos rėmėjas, nors būdamas pensininku, užsimokėdamas NL prenumeratą, paaukoko 2 dol.

● Pr. Vapšys buvo susirgęs ir ligininėje turėjo būti operuotas.

● Žemgulytė Barbora Hotel-Dieu ligininėje turėjo operaciją ir ten dar kurį laiką turi pasilikti. P. Žemgulytė dėkoja visiems, kas ją lankė ir pareiškė linkėjimų.

● Dail. A. Tamošaitienė buvo atvykusi į Montrealį. Ji atvežė gražiausią tautinį drabužį panelei Bendžiūtei, kuri dalyvaus Montrealio žiemos karnavale kaip lietuvaite.

● Ponai Vileniškiai iš Bostono buvo atvykę į Montrealį ir viešėjo pes pp. Adomaičius.

District Estate Brokers Inc.

MONTREAL REAL ESTATE BOARD NARIAI

3907 Rosemont Blvd.

Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.

A. Gražys — 739-9328

P. Jasutis — LA 2-7879

M. Roth — RE 7-9353

10 METŲ PATIRTIS

ROYAL — LONDON-LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės YRA ATSTOVAUJAMOS:

ADAMONIS

INSURANCE AGENCY INC.

Quebec Insurance Brokers Association Nariai

3907 Rosemont Blvd.

Tel.: 722-2472.

GAISRAS — AUTOMOBILIAI

— NELAIMINGI ATSIKIMAI.

Tikslus ir greitas patarimas. Sąskaitos Lite No. D-752

„VYČIO“ ŽINIOS

— Visuotinis S. K. „Vytis“ susirinkimas įvyks sekmadienį sausio 19 d., 3 val. p. p. Lietuvių Namuose. Klubo valdybą šiuo metu sudaro J. Balysys — pirm., A. Supronas — sporto vadovas ir J. Uogintas — administratorius. Ši valdyba išvystė gražią veiklą: padidino narių ir narių rėmėjų skaičių, suorganizavo nemažai draugiškų rungtynių ir padidino komandų skaičių.

— Praėjusį mėnesį Clevelande įvykusiame dešimtukų stalo teniso turnyre vytičiai laimėjo pirmąsias ir antrąsias vietas vyrų ir moterų klasėse. Vyrų klasėje pirmą vietą išsikovojo P. Gvildys palikdamas antruoju J. Nešukaitį. Moterų klasėje staigmena padarė V. Nešukaitę laimėjusi pirmą vietą ir nugalėdama savo klubo draugę E. Sabaliauskaitę. J. b.

VLIKO DARBŲ AKTUALIJOS

● Prof. Steponas Kairys, pirmasis VLIKO pirmininkas ir prel. Mykolas Krupavičius, antrasis VLIKO pirmininkas, už nuopelnus lietuvių tautai, valstybei ir VLIKui, išrinkti VLIKO garbės nariais.

● Prezidentui Lyndon Johnson pareiškus norą kalbėti J. Tautose gruodžio 17 d., VLI Kas pasiuntė jam telegramą, kurioje prašė, kad jis savo kalboje JT iškeltų Lietuvos laisvės reikalą, pasmerktų sovietinį kolonializmą ir pareikalautų, kad laisvė ir nepriklausomybė būtų atstatyta Lietuvai ir kitom sovietų pavergtom tautom.

● VLIKO sesijos ir jo veiklos dvidešimties metų sukakties proga, Ispanijos Užsienio Reikalų Ministerio pavestas ambasadorius Vašingtone markiz Prats de Nasitouillet pasveikino VLIKą ministerio vardu ir pažadėjo visokeriopos paramos kovoje už savo krašto laisvę.

● VLIKO sukakties minėjimai ir politiniai pranešimai jau plačiai praejo po JV ir Kanados lietuvių gyvenamas kolonijas. Gruodžio 1 d. minėjimas įvyko Philadelphiaje, kur J. Audėnas, VLIKO vicep. kalbėjo apie VLIKO darbus ir politinę padėtį.

● Los Angeles, minint VLIKO sukaktį, kalbėjo dr. P. V. Raulinaitis ir A. Devenienė. Tą pačią dieną Baltimorės minėjime kalbėjo J. Audėnas ir prof. Č. Masaitis. Tą pačią dieną dr. Trimakas, VLIKO pirmininkas, kalbėjo Detroito minėjime. Tą pačią progą, jis buvo pakviestas ir dvi radijo stotis ir ten tarė savo žodį.

● VLIKO sukaktis buvo paminėta Bostone, kur tarptautinės politikos klausimais ir apie VLIKO darbus kalbėjo dr. Tri makas. Tą pačią dieną J. Audėnas kalbėjo ALTO sukviesta me susirinkime Clevelande.

Montrealyje, VLIKO minėjime kalbėjo „Neprikl. Lietuvos“ red. J. Kardelis.

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS

1855 WELLINGTON ST.

Tel. WE 2-0644.

TAISAU IR PARDUODU

ZEMOMIS KAINOMIS

LAIKRODZIUS IR JUVELYRUS.

PINE LAND CORP.